ابدیاً ایکله‌مکدن ایسه بودردلرمزك بر چارهٔ تداویسنی تحری ایتمك دها مناسب اولور. بزی ـ اگر تعبیر جائز ایسه ـ بوفجیعهٔ اقتصادیه‌دن تخلیص ایده‌جك یکانه مؤثر استحصال ثروت طریقنی ارایوب بولمقدر.

بیلمم که بزمده نه تحف وغریب حالاریمز وارمی. اوچ سنه‌در بر چوق نطقلر ایله، قونفرانسلر ایله دماغمز بو خصوصده حال اشباعه گلمش ایکن حالا بر حرکت فکریه گوسترمه‌میورز. یالکز اجانبك، طریق تجارتده ایلریله‌مش وپیدرپی ترقی ایتمکده بولنمش اولان ملتلرك حالی تصویر اولنورکن او فعالیته اوتوریه، اوشعشعه وکماله بر مفتونیت ابدیه ابراز ایدر فقط فعلیاته کلنجه هیمز برمعتاد احتراصاتدن آیریله‌مایز. بونی کیم انکار ایده بیلیر؟

حالبوکه برشاعرمزك دیدیکی کبی:

مونا یاقیشیر وار ایسه راحت دوشه‌کنده
اقدام وتحمل کرك ارباب حیانه

دستورینی بردرلو قبول ایده‌میورز. ساحهٔ مشروطیتده یاشامق ایچون‌می موجودیت‌کوستر ملکمی لازم کله‌جکی، یوقسه ابراز موجودیت ایچون‌می یشامق ایجاب ایده‌جکی هنوز کسب وضوح ایده‌مدیکی کبی بو بابده اجتهادات مختلفه‌ده بولنانلر دخی موجوددر..

اصل غریبی شودر که مملکتك احتیاجات تجاریه واقتصادیه‌سنی تطمین ایده بیلمك امل مقدسیله میدان فعالیته آتیلانلر دوجار عقامت اولیور. محیطمزك بونده دخل کلیسی واردر.

شیمدیه قدر قاچ دانه شرکت تشکل هانکیسی جداً ایلریله‌دی. بونی بیلمك ایستریز.

تشکل ایدن شرکتلرك اسباب انفساخی هنوز تکامل ایتمین حرکات فکریه‌مزده‌کی اطرادسزلقلره تحمیل ایتمك مناسب اولور فکرنده‌یز..

بناءً علیه بوتون موجودیتمزله وطنداشلرمزدن استدعا واسترحام ایلرزکه تشبثات اقتصادیه وتجاریه‌یی بوتون مناسیله تقدیس ایتمکله، بوبابده ابذال ایدیله‌جك وایدلمش بالجمله مساعی‌یی تسهیل ایلمکی زوال ناپذیر برحس حرمتله وظیفهٔ وطن پروریدن ایلسونلر!..

یکی لسانله حکایه

بومبا

ـ علی سهابکه ـ (کنج قلملر) دن

دیوارلری وطاوانی اوزون برقیشك ایسلریله قارارمش بوبر اوداسنده محبوس کبی دوران بودور وچیرکین اوجاق، ایچنده‌کی اودونلری صانکه حدتله یاقیور، بر آن اول یوتمغه چالیشیوردی. حیزله‌طوتوشارق اوزامان وسونن آلولر ماندولینله هیجانلی سوسیالیست مارشی چالان کنج بوریسی، قارشیسنده ازلی ونهایت بولماز ملی چورابنی ثوره‌ن کوزل‌قاریسی ماغدایی خفیف وآتیجی برقیرمزی‌یه بویایور، بوتون اودایی قاپلایان بویوك وکوتوروم کولکه‌لرینی تیتره‌دیوردی. دیشارده وحشی وصفوق برشباط کیجه‌سی واردی، قودورمش بر روزکار کوچوك پنجره‌نك ثورتولمش قاپاقلرینه چارپیوردی. اورته‌ده‌کی قالین آیاقلی قابا وایری ماصانك اطرافنده ینه قابا وبچمسز صندالیلر دوریور، چالیانان ماندولینك کسکین سسی اوقودقدن صوکره، کنج پاپاسك دلالتیله کندیسی‌ده صوفیایه کیتمش، اوراده تحصیلنی بتیرمشدی. بش سنه نهایتده بوطورسز وقوشاقسز دونن دینج وکوزل بوریس باباسنك أونده، اختیارانانسك یاننده چوق اوطورمامش، برکون داغه چکیلوب کیتمشدی. سنه‌ده انجق برقاچ دفعه، کیجه‌لین کلیر آناسیله باباسیله کوروشور، ینه غائب اولوردی. کنج ترکار هیچ بکله‌نیلمین مشرطبتی اعلان ایدنجه اوده بتون ارقداشلری کبی شهره اینمش، سلاحنی حکومته تسلیم ایتمش وکوینه کلمشدی. فقط اناسی یوقدی.

او اوچ آی اول. «آه بوریسی! آه بوریسی» دیه ثولمشدی. کوزلرینك آچیق قالدیغنی وپاپاس الیله قاپامغه چالیشدیغنی حالده موفق اولامدیغنی قومشولر سویلیورلردی. ایصسز اورمانلرده، قورقونج قایالقلرده، هپ قورسز کیجه‌لرك قراکلقلری ایچنده کچن بش سنه‌دن صوکرا حر و سربست پارلاق و یشیل کویی پك خوشنه کیتمشدی. آرتق دیکله‌رکی اویقولیورلردی. اوجاغك اوستده‌کی خراب واختیار ساعت کیجه یاریسنك کچمش اولدیغنی کوسترییوردی. بوریس ماندولینی دیواره دایادی، آیاغه قالقدی. بردن طاوانی قاپلایان کولکه‌یله کرندی. ماغدا سریع طیغلرینك اوجندن کوزل کوزلرینی قالدیردی:

— اویقونمی کلدی؟

کنج وایری بوریس کریمسنده دوام ایده‌رك جواب ویردی:

— خایر، هیچ اویقوم یوق ...

وتکرار اوطورارق علاوه ایتدی:

— بیلمم نیچون، ایچمده بوکیجه صیقینتی وار.

ماغدا بردن دوردی. چورابنی دیزلرینك اوزرینه ایندیردی. متردد وشبهه‌لی اسلاو کوزلریله قوجاسنه باقدی. قاشلرینی چاتارق:

— بنمده ایچمده برصیقینتی وار!...

دیه سویلندی. بوریس انجق یکرمی یاشنده واردی. بابا اوستویانك بر دانه‌جك اوغلی ایدی، کوینده، صوفیادن کلن معلمدن باباسی پك اختیاردی تارلالری و چیفتی اداره ایده‌میور. آدملری اونی الداتیورلردی ایشلری الله آلدی. ذاتاً سعیه قارشی درین برمحبتی واردی. برکون کویده‌کی، مکتبك داسقالیچه‌سنه راست کلدی. طانیدی بوقزجغزده کندیسی‌کبی صوفیاده اوقومشدی، قونوشدیلر وچوق سورمدی، سویشدیلر. ازدواج ایتدیلر. ماعدا بودیسه واردقدن صوکرا مکتبی ترك ایتمش، حیاتنی أوینه، زوجنه حصر ایتمشدی. عشقلری کتدکچه زیاده‌لهشیور فکرلرینك توافقی اونلری دها شدید براشتیاق ایله بربرلر ربط أیلیوردی. ایشته آیلردنبری بویله کیجه یاریلرینی بولورلر، قونوشورلر، سوشیرلر، اویوق ایستهزلردی.

***

بوریس تکرار ماندولینی آلدی. چالمغه باشلادی. ماغدا چورابنی ثوریور ودوشه‌نیوردی. اوچ آی صکره چوجقلری اولونجه کیم بیلیر نه‌قدر مسعود اولاجقلردی. طیغلردی آردینی کوزلریله قاپارمش قارننه باقیوردی. أتکنك آلتنده، قارننده، کندی ایچنده بوریسك یاوروسی دوریوردی. دیرسکلرینی بوشیشلکه تماس ایتدیرمرك سعادتدن تیتره‌یور وعیب برشی یاپیورمش کبی کیزلیجه بوریسه باقارق قیزاریوردی. اوجاقده‌کی اودونلر چاتیردایارق یقلیور، بردن آلور چوغالیور، صانکه بوتون اودا قیرمزی کولکه‌لرله دولیوردی. بوریس ینه سوسیالیست مارشی چالیوردی. بتیردی. مائی کوزلریله قاریسنه باقدی، ومارشك نقراتنی تکرار ایتدی:

داجیوا ترودا!

ماغدا چوق صاچلی کوزل باشنی قالدیردی، اینجه قاشلری، منتظم بربورنی پنبه‌وتازه یررنکی واردی. کنیش اوموزلری، قاباریق مه‌لری اتوابنك آلتندن طاشمق ایستیور کیبدی. آلولرله آیدینلامان أتکلرینك آلتنده‌کی قالین باجاقلرندن صوکرا آیاقلری پك کوچوك ومازك قالیوردی. کهلك اونی کوزللشدیرمش، دها نفیس ومکمل برقادین یاپمشدی. کنج وایری بیتمدی

بابای پك اختیاردی تارلالری و چیفتی اداره ایده‌میور. آدملری اونی الداتیورلردی ایشلری الله آلدی. ذاتاً سعیه قارشی درین برمحبتی واردی. برکون کویده‌کی، مکتبك داسقالیچه‌سنه راست کلدی. طانیدی بوقزجغزده کندیسی‌کبی صوفیاده اوقومشدی، قونوشدیلر وچوق سورمدی، سویشدیلر. ازدواج ایتدیلر. ماعدا بودیسه واردقدن صوکرا مکتبی ترك ایتمش، حیاتنی أوینه، زوجنه حصر ایتمشدی. عشقلری کتدکچه زیاده‌لهشیور فکرلرینك توافقی اونلری دها شدید براشتیاق ایله بربرلر ربط أیلیوردی. ایشته آیلردنبری بویله کیجه یاریلرینی بولورلر، قونوشورلر، سوشیرلر، اویوق ایستهزلردی.

***

بوریس تکرار ماندولینی آلدی. چالمغه باشلادی. ماغدا چورابنی ثوریور ودوشه‌نیوردی. اوچ آی صکره چوجقلری اولونجه کیم بیلیر نه‌قدر مسعود اولاجقلردی. طیغلردی آردینی کوزلریله قاپارمش قارننه باقیوردی. أتکنك آلتنده، قارننده، کندی ایچنده بوریسك یاوروسی دوریوردی. دیرسکلرینی بوشیشلکه تماس ایتدیرمرك سعادتدن تیتره‌یور وعیب برشی یاپیورمش کبی کیزلیجه بوریسه باقارق قیزاریوردی. اوجاقده‌کی اودونلر چاتیردایارق یقلیور، بردن آلور چوغالیور، صانکه بوتون اودا قیرمزی کولکه‌لرله دولیوردی. بوریس ینه سوسیالیست مارشی چالیوردی. بتیردی. مائی کوزلریله قاریسنه باقدی، ومارشك نقراتنی تکرار ایتدی:

داجیوا ترودا!

ماغدا چوق صاچلی کوزل باشنی قالدیردی، اینجه قاشلری، منتظم بربورنی پنبه‌وتازه یررنکی واردی. کنیش اوموزلری، قاباریق مه‌لری اتوابنك آلتندن طاشمق ایستیور کیبدی. آلولرله آیدینلامان أتکلرینك آلتنده‌کی قالین باجاقلرندن صوکرا آیاقلری پك کوچوك ومازك قالیوردی. کهلك اونی کوزللشدیرمش، دها نفیس ومکمل برقادین یاپمشدی. کنج وایری بیتمدی

مثلا بونانیلره تطبیق ایدیلن بویقوتاژدن نه ایچون استفاده ایده‌مه‌دك؟.. مع التأسف بو خصوصده تحصل ایدن استفاده‌لرینه اجنبی واپور قومپانیه‌لرینه انحصار ایتمشدر. بالخاصه سوریه، اسکندرون، انطالیه سواحلنه ایشلین کوچك واپورلرنه‌قدر استفاده‌لره مظهر اولدی. ایشته بزه آجی بردرس عبرت ویرن بو حادثه‌یی کیم بیلیر فاصل تلقی ایلدك. طوغریسی تأسفلره دوچار اولسه‌ق بری واردر. فقط بوتأسفاتمزی ازاله ایدن وبزی عریق مسرت ایلین برتشبث نافع مناسبتیله مؤسساتینه عرض احترام ایتمکی وجیبه‌دن عد ایلرم.. او مؤسسه‌که (اتحادسیر سفائن شرکت عثمانیه‌سی) عنوانیله ساحهٔ فعالیته آتیلمشدر. طوغریسی وطن ایچون بوقدر جدی برتشبثه نه‌درجه اظهار منتداری ایتسه‌ك بجادر.

باخصوص سلانیکده اصحاب اقتدار وناموسدن متشکل بوشرکتك آرزو واملی حیز آرای حصول اولدیغنده ساحللرمزك سفائن تجاریه‌یه اولان احتیاجاتنی تأمین ایتمش کورمکدن متحصل مسرتله هرعثمانلی بوتون موجودیتیله اشتراك ایدر امید قویسنده‌یز.

بز بوکبی تشبثاتی دائما تسهیل ایتملی‌یز. وطن انجق بومثللو فعالیت ایله ترقی ایدر. اسارت اقتصادیه‌دن انجق بوسایه‌ده تخلیص کریبان ایلر. بیکلرجه عائلهلر بویوزدن تأمین معیشت ایدر..

فرانسه‌نك بیکلرجه یوز بیکلرجه مؤسسهٔ تجاریه وصناعیه‌لری موجود اولدیغنه رغماً کچنده عمله‌لرك ایشسزلك یوزندن اجرا ایتدکلری نمایشی تخطر ایدرسه‌ك بالخاصه ایده‌بیلرسه‌ك سفالت اقتصادیه‌نك اك آجی نقطه‌لرینی ادرك ایدن زوالسز وطنمزك استقبالی شمدیدن تبین ایلر «اتحاد سیر سفائن شرکتك» مملکتمزه کتیره‌جکی منافعدن بحث ایتمیی ایکنجی بر مقاله‌یه ترك ایله شمدیدن شرکت مذکوره حصه‌لرینه اشتراك ایتمکی بالجمله و طنداشلرمزدن خالصانه تمنی ایلرز. چونکه بوخصوص ایچون وبریله‌جك اولان برلیراقدر جزئی برمبلغ سایه‌سنده ساحللرمزده عثمانلی لوای تموجنمای عظمت اولهجق و استقبال

ملینك اك مترقی خطوه‌لری، آتیله‌جقدر.

ع.ع.

اتحاد وترقی قونغره‌سی

عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتنك ۱۳۲۷ سنه‌سی عمومی قونغره‌سی بو آیك اون بدیسنده سلانیکده انعقاد ایلیه‌جکدر.

ولایتمزك محترم مبعوثی واتحادوترقی فرقه‌سنك فاضل رئیسی سیدبك افندی‌ایله قونغره‌نك طبیعی اعضاسندن عمومی مرکز مفتشی طلعت وممتاز بك افندیلر وشام مرخصی امیرعلی پاشا حضرتلری کچن کیجه سلانیکه عزیمت ایتمشلردر.

بوسنه‌کی اتحاد وترقی قونغره‌سنك اهمیتی محتاج بیان ده‌کیلدر. مع‌مافیه، قونغره‌نك دخی اهمیتیله متناسب قرارلر اتخاذ ایده‌جکی دخی شبهه‌سزدر.

بوسنه‌کی قونغره‌نك سیاسی، اقتصادی و اجتماعی فعالیتی پك زیاده خیرلی نتیجه‌لر ویره‌جکدر. هله، قونغره‌نك نفق وشقاقه بر نهایت ویره‌رك وطنداشلر اوسنده حقیقی بر اخوت واتحاد تأیسنه موفقیتی هرکس دعا ایلهمکده‌در.

قونغره مقرراتندن عاجز غزته‌من محترم قارئلرینه دائما معلومات اعطا ایلیه‌جکدر.

§ سید بك افندی، ازمیره رمضان ابتدا لرنده کلمشدر. کلیر کلز مشارالیه اون یدی کون قدر اولادلرینك خسته‌لغیله مشغول اولمغه مجبور اولدقلری کبی، وقتك رمضان اولمسی وقونغره‌نك کشادندن اون کون اول سلانیکده حاضر بولنماسنك ایجاب ایلمسی یوزندن بوتون دائرهٔ انتخابیه‌سنی دوره وقت بولهمامشلردر.

مع‌مافیه، مشارالیه، ازمیرده متعدد قونغرانسلر اعطاسیله وطنداشلرینی دولتك داخلی و خارجی سیاسه‌تندن وفردك حکومت مشروطه‌ده‌کی وظیفه‌وحقندن وهردرلواحوالدن خبردار ایتدکاری کبی، سائر برقاچ محله دخی کیتمشلر وازجمله آشقیا مرکزی اولمقله مشهور اولان اودمش وتیره‌بی کزمرك اهالینك احتیاج وحسیاتنه نفوذ ایتمکه چالیشمشلردر.

یلان علاوه وشایعه‌لر

استیا غزته‌سی اولیسی اقشام برعلاوه چیقارمش؛ دونده ینه طرابلس غرب کمرو. کارینك اشغال ایدلدیکنه دائر باشقه برروایت دوران ایتمش‌در. بز؛ بوکبی مزورانه علاوه وروایتلر حقنده لازم کلان سوزلری برنجی صحیفه‌ده سویلدك. وبوراده دخی تکرار ایدرزکه، بونارك هیچی قطعیاً یالاندر. ایتالیا نه‌طرابلس‌کمروکارینی اشغال ایتمش ونده اورایه عسکر سوق ایلهمش‌در. بونلر، برطاقم معین مقصدلره تبعاً نشر ایدلمکده‌در.

بز اك صلاحیتلی وموثوق منبعلردن الدیغمز خبرلره استناد ایدرك بونلرك هیچی شدیداً رد وتکذیب ایده‌رو بوخصوصده بوتون وطنداشلره احتیاط وبصیرت توصیه ایلرز.

§ دونکی رومجه غزته‌لرده دخی طرابلس غرب حقنده برطاقم تلغرافلر واردی. فقط بونلرك هیچی ترجمه‌یه ده‌کیه‌جك درجه‌ده حقیقتدن عاری‌درلر. بناءً علیه بزده کلفت اختیارله بوحقیقتدن اوزاق خبرلرایله ستونلرمزی اشغال ایلهمدك.

§ نأسمیرینك دونکی نسخه‌سنده ایکی قسمه آیریلان ایتالیا فیلوسنك بریسی طرابلس غربه و دیکر بریسی ازمیره حرکت ایده‌رك برنجی قسمنك طرابلسه واصل اولدیغی وایکنجیسنك دخی ازمیر لیمانی آبلوقه ایده‌جکی محرردر. بوکبی نشریاتك ماهیتی کندی کندیسنی تکذیبه کفایت ایدرز. تکرار ایدرز؛ طرابلس چنکله آصیلدش برآق جکر ده‌کیلدر.

نأسمیرینی کبی پاچاورالره بالبق آولاماق ایچون صولری بولاندیرمق ایستیورلر.

***

لیبرته زرهلیسنك غرقی

فرانسه دونانماسی میانینده مهم برموقعی اولان «لیبرته» زرهلیسی طولون لیمانینده قضاءً وقوعبولان براشتعال نتیجه‌سنده غرق اولمشدر. بو اشتعال اثناسنده بونك یاقینده بولونان سائر بعض کیلرده خسارزه اولمشلردر.

المانیا ایمپراطوری قضا خبرینی آلیر آلماز درحال جمهور رئیسنه بر تلغراف چکمرك بو قضادن دولایی فرانسزك المو تأثرلرینه صمیمیتله اشتراك ایتدیکنی بیلدیرمش وجمهور رئیسده مقابلةً تشکر ایلهمشدر.

***

کریده انکلیز عسکری

کریده نظر دقتنی جالب مهم بر حادثه وقوعبولمشدر. سوده‌ده بولونان انکلیز استابوری قرمیه بر مقدار عسکر چیقاره‌رق انکلیز قونسولوسخانه‌سنی محافظه التنه آلمشدر.

بوحادثه کریدك هرطرفنده اهمیتله موضوع بحث اولمقده‌در.

***

نویه فرایه پرده‌سنك فکری

اوستریانك اك مشهور غزته‌سی اولان نویه فرایه پراسه غزته‌سی طرابلس غربدن بحث ایدر ایکن ایتالیا دربدناولتلرینك آسیاده‌کی تعصب ملی‌یه مقاومت ایده‌میه‌جکلرینی وبویله برحرکتك بیوك تهلکه احداث ایده‌جکنی یازییور.

بوغزته ینه دیورکه:

«استانبولده‌کی سلطان، فاس سلطانه بکزه‌من، بوبوك برعسکری قوته مالكدر. عثمانلی پادشاهی، بوقوتیله ملکنی هراستیلایه قارشی مدافعه ایده بیلیر.»

فابریقه‌لر حقنده

فابریقه‌لرك تأسیسات ابتدائیه‌سیله توسیعاته مخصوص اولهرق خارجدن جلب اولنه‌جق آلات وادواتك کمرکدن بلا رسم امراری وبو بابده اولجه مرعی اولان ارادهٔ سنیه‌نك ختام مدتندن اعتباراً بونلر ایچون الغمش اولان رسومك اعاده‌سی حقنده اخیراً نشر اولنان ماده قانونیه‌نك تطبیقنده شیمدیه‌قدر نظارتجه متخذ اصوللك مشهود ومجرب اولان صعوبت ومشکلاتی جهتیله اجرا وادامه‌سندن صرف نظرله بعدما رخصت رسمیه استحصالیله فابریقه تأسیسی ویا بونلری توسیع ایدنلر طرفندن جلب اولنه‌جق آلات وادواتك علی‌المفردات ابعاد واثقال ومقدارینی مبین ترکچه ومخرج لسانیله محرر ایکیشر نسخه اولهرق نظارتنه ویریله‌جك دفترلر دائرهٔ عائده‌سنجه تدقیق

طرابلس غرب حقنده

— خلقك سكونتی لازمدر —

ايتاليا حكومتنك طرابلس غرب حقندهكی نيت وتصورينه وبو تصوری موقع اجرايه وضع ايچون آلديغی اوضاع وحركاته دائر غزتهلرك برطاقم اشاعات مبالغهكارانهده بولنهكادكاری معلومدر.

طرف حكومتدن بو بابده مسبوق اولان تدابير وتوسلات نتيجهسی اولمق اوزره مسئلهنك برطريق حل وائتلاف بولديغی دخی مستخبرات مخصوصه مزدن اولهرق محقق ايكن بعض جرائدك حالا تحديش اذهانی موجب برصورت اعظامكارانهده اشاعا تدن توقی ايدهمهكده اولملرينك تأثيرات مضره ايقاعندن خالی قالهميه جغنی ده آشكاردر. بناءً عليه خلقمزك حكومتك تشبثات سياسيهسنی دوچار سكته وتعويق ايدهجك نتايجك تولدينی موجب اولهبيله جك هيجانلره قابلقدن بجانبتله اوجهده بيان اولنديغی اوزره بو بابده محافظهٔ اعتداله صوك درجهده دقت وبالخاصه اجانب حقنده اوتهدنبرو ابراز اولهكلن حسيات اخلاصكارانه ومسافر پرورانهنك دوام اظهارينه بغايت اعتنا ومداومت ايليه جكلری بی اشتباهدر.

(استقبال اخلاقدهدر) ... اخلاقی مكمل، تربيهسی صاف ومتين اولان ملتلر، انجق حياتك بوقانلی و مهيب مجادلهلرنده موفق اولهبيلرلر. مكتبلرده بودرسك اهمال اولنديغنی هيچ عفو ايدهمم. هندسه كبی بالفسيه ايكنجی درجهده اولانلر قبول اولنيور كهصوكره بو حيات قدر دقته شايان اولان مسئله سكوت ايله گچشديريليور. ظن ايدرم، بونلرك تصحيحی ضروری و الزمدر. اوروپا مكتبلرينه اوفيض و تعالی منابعنه قدر نظرلرمی تمديد ايتمك ايستهميورم. فقط يقينلرمزده، كندی قرداشلرمزك اولان روملرده بونقطهيه ويريلان اهميق آلقيشلرله ياد ايتمكدن كندمی آلهمم؟ بتون بونلر برر عبرت درسيدركه ممنونيتله تلقی ايتمك كندی منفعتمز ايجابندندر.

بوندن صكره، سوزلريمه خاتمه ويرمك اوزره يازده تعليم وتدريس اصولنی موضوع اتخاذ ايتمك وفكرمی سويلمك ايستيورم. فقط هر شيدن اول شونی تكرار ايتمكه مجبورم كه، (اصول تدريس)نه بزم مكتبلرمزده الك زياده لاقيدی ايله قبول اولنمشدر. بوكون قيز مكتبلرمزهمان بوق دينهجك بردرجهدر. احتياجز ايسه حد انتهادهدر. يونی موجب اولان احوال ايچنده قيزلرمه، اونلرك استقبالنه وقدر اهميت ويرمهمك كبی خطالر اولسهده الك بيوك سبب وعامل — بودجهنك مساعد اولمامسی ايله برلكده — معلملرمزك ندرتی در. بالطبع بو احتياجی استيفا ايچون (دارالمعلمات) كه هر طرفده مكتبه مضطر قالير. والحاصل مكتبه كيتمهمك ايچون فرصتی قاچيرمديغی كبی مكتبده بولونسهده قطعياً براستفاده تأمين ايدهمز.

بونلر دوغرودر. فقط دها اهميتلی برنقطهده واردركه اوده معلملره عائد ومتعلقدر. بالتجربه ثابتدركه عين مؤلفك ايكی مكتبده تدريس اولنان عينی كتابی طالبهلر اوزرنده مساوی برتأثير براقهماز ... بريسی طالبهلرينه، اولادلرينه مؤلفك مقصدينی تماميله واضح ومقنع، والحاصل قارشوسنده بولنانلرك اكلايهيله جكلری برصورتده تقرر وافاده ايدرهديكرينه كلنجه: بوتون بونلری نظر دقته المهرق عادتا بر قرائت اوقوبورمش كبی متمادياً سويلر، اره صره مخاطبلرينك فكرنده بر انتباه شعلهسی اويانديرهجق، نظر دقتی درسه جلب ايدهجك — تام موفقنده — نصيحتلر، حكايه جكلردن بحث ايتمزسه هانكيسی نك اوزونی دها زياده ثمرهدار اولور؟ هيچ شبهه يوقكه اولكيسنك، يعنی وظيفهنك تام صاحبهسی اولان معلمهنك دكلی؟!.

ايشته بو مهارتی اونلره نظری وعملی اوكرتمك، اصول تعليم وتدريسی اوقوتمق، ويا اوقوتديرمق مرجعنك وظيفهسی، همده الك مقدس بر وظيفهسیدر. وطبيیدركه بو وظيفه امكان درجهسنده ايفا ايديلبرسه مملكتمزده عين مصرفله دها بيوك بر شوق ونور اويانديرلمش اولور. مسعوديتك مادری، حقيقی مادری معارفدر. بز بوخصوصده نهقدر مترقی بولنورسهق هم كنديمز، همده مذهوب اولديغمز بومعظم ملت بختيار وخندان اولور:

« قادينلغی همشيرهٔ جهالت ايدن ملتلر الك عاجز و سفيلدرلر » عكسی قضيهيی التزام ايتمك ايستيورسهق وسائطی اراشديرمق، الك باشنده — بر قاچ عنصر ايله برلكده — (بحق) معلملری قولايمق لازمدر. بو (بحق) صفتی ايسه (اصول تدريس)نك زادهٔ منورينيدر.

سرفيجهلی:

علی حيدر

اتحاد سير سفائن شركتی ايچون

بو ملی تجارت فيلومزك شان وشرفنی اعلا ايچين محترم اتحاد وترقی جميق طرفندن دعوت ايديلهرك اوليسی اقشام شهر قلوبنده اجتماع ايدن ذوات آتيدهكی مقرراتی اتخاذ ايتمشلردر:

برنجی ماده: — زيردهكی ذواتدن مركب بر قوميسيون وبوكا مربوط بر هيئت تشويقه تشكيليله ايشه مباشرت ايلهمكه.

[قوميسيونی تشكيل ايدن ذوات]

حاكم افندی حضرتلری، اركان حربيه بيكباشيسی علی حكمت بك، بلديه رئيسی ادهم بك، توفيق وجمال پاشالر، حضراتی وامبرلرخانجيسی زاده ابراهيم بك.

[هيئت تشويقيه يی تشكيل ايدن ذوات]

دارالمعلمين مديری رحمی بك، مقاولات محرری رفيق اولی محمد رشدی افندی، تجاردن شاكر بك، نجيب زاده حسن افندی، كريدلی اسعد افندی، دعوی وكيلی حسن فوزی افندی وبلديه مفتشی حفظی بك.

ايكنجی ماده: — جمعيت قلوبلرينه تبليغات اجراسيله افرادی اشترا كهدعوت وهر برينك باشقه طالبلر بولمغه تشويق وترغيب ايدلمسنه.

اوچنجی ماده: — هيئت تشويقيه ايله مجمع ناس اولان محللرده تشويقات مخصوصه اجرا ايديلهرك حصهدار تدارك كنه.

دردنجی ماده: — تابلورجه محللر هيئت اختياريهلری وساطتنه بالمراجعه حصهدارانك موجودلرينك تزيدينه.

بشنجی ماده: — رؤسای مأمورين واسطهسيله معينلرنده بولونان ذواته ترغيبات اجراسنه.

التنجی ماده — حصهدار قيدی مدتنك بر آی دها تمديدی ايچين هيئت ادارهسندن مأذونيت استحصالنه قرار ويرلمشدر.

—••—

مزورانه نشريات

دونكی نئاسميرنی غزتهسی يينه آتنهدن بر طاقم زهرلر نشر ايتمشدر.

منبعی معلوم اولان بوغزتهنك آتنهدن آلديغی بر تلغرافده، ايتاليا دونانماسنك طرابلس غربه واصل اولهرق طيشاریيه عسكر چيقاردينی ودونانما قوماندانك حكومته بر مخطره و يرهرهك عسكرك تعليم ايچين اخراج ايدلديكنی بيان ايلديكی محرردر.

قسم مخصوصمزده مندرج اولان معلومانه لايق اولديغی اهميتله انفاذ نظر ايدنلر، بو مزورانه نشرياتك نه مقصد ائيم ونه فكر سقيم ايله نئاسميرنی ستونلرنده يرلدوغنی درحال تقدير ايدهرلر.

ناموسنی ووطنی پاره مقابلنده يوتانه صاتمش برغزتهدن ذاتاً باشقه دورلو برشی بكلنمز. بناءً عليه بويله يالان وازيرك آبلوقهسی كبی آهنكسز شايعه ونشرياتی بز اك موثوق واك صلاحيتدار منبعلردن استحصال ايتديكمز معلومات اوزهرينه شديداً رد وتكذيب ايلرز.

§ ازميرده ايمريسيا وآمالتيا كبی سائر روم محه غزتهلرك ستونلرنده بويله خبرلرموجود اولمامسی، نئاسميرنی تلغرافلرينك، يونان امل وتمينسنك برعكسندن عبارت اولديغنه شبهه براقماز.

*
* *

صوك سوزيمز

بوكونكی كرك قسم مخصوصمزی وكرك تلغرافلرمزی اوقويه جق وطنداشلر، طرابلس غرب مسئلهسی دهيه منبعلری مشكوك تلغراف وشايعهلرك محيطمزه صاچدقلری خبرلرك ماهيق حقنده البته برفكر مخصوص ايدينيرلر.

هنوز اورتهده برشی يوق ايكن، طرابلس غربك ضبط واشغال شايعهسی عثمانلی حميتی تحريك ايدرك بوصورتله بر بصيرتسزلكه سوق ايتمك املندن منبعثدر.

دون دخی سويلهديكمز وجهله ايتاليا حكومتی ايله هنوز رسماً دوستز. ايتاليا كبی بو كونكی شرف و موجوديتی انقلاب فكرينه مديون اولان بر قوتك، مشروطيتی هنوز استحصال ايتمش اولان عثمانليلره قارشی نتيجهسی وخيم بويله بر استيلا امانی موقع فعله ايصال ايتمك ايستهمهز ظنندهيز.

برچوق قونغرهلرده عثمانلی ملكيتنك تماميق ايتاليا حكومتنك دخی تصديق وامضاسی التنده اولوب، حكومت مشاراليهانك بو دفعه حيثيت وامضاسنی كندی كندينه پايمال ايتمك ايستهميه جكنی تسليم ايتمك لازم كلير. معمافيه؛

يكی لسانله حكايه

بوميا

— علی سهابكه — (كنج قلملر)دن

[دونكی نسخهدن مابعد]

بوريس مشتاق كوزلرله زوجهسنی سوزييور، روحندهكی صيقنتيی بی آتمغه، بومجهول كدری اوتوتمغه چاليشيوردی قونوشمق ايستهدی:

— يشاسين سمی وتعب! ديدی، دكلی ماغداجغم چاليشان مسعود اولور. عجبا سوسيا. ليستهرك خيالی نهوقت حقيقت اولاجق!

ماغدا باشنی صاللادی، كولومسهدی:

— هيچ هيچ، هيچ بروقت.. اونلرك خيالی هپ خيال قالاجق؟ بنه انسانلر فالر آلنده اسير اولاجق، چاليشمانك فضيلتنی برچوق آدملر انكار ايدهجك.

— بوريس ماندولينی قوجاغندن براقدی. اللرينی پانطولونلرينك جبنه صوقدی، آياقلرينی اوزاتدی:

— اوت بندهده بوخيالك حقيقت اولاجغنه قائل دكلم، ديدی. لكن بوحالدهكی انسانلق فكرينه مفتونم! دوشمن محاربهلر قالقاجق، جنايتلر اولمايجق! خائن پولتيقه اونونولاجق، هركس قرداش كبی.. چاليشاجقلر و مسعود اولاجقلر...

— هيهات...

— بوريسده تكرار ايتدی:

— بندهده هيهات! هله بوراده، بو پيس ووحشی يرده، بوظالم ماكدونيادهراحتله چاليشمق ممكن دكل، آه بوقانلی ماكدونيا..

ماغدا بوينك التنده آنسزين بر آجی دويدی. چورابنی براقدی. بوريسك بوزينه باقدی. قابی خيزله چارچفه باشلامشدی، روزكارك بركفری آنديران شدتلی كورولتوسنی اينتدی. اوجاغك اوزرندهكی ساعتك قيريق قلب كبی ووران قوتسز ومحزون تيق تاقلرينی دويدی ايلغه قالقدی، بوريسك بوينه آتلدی:

— آه يانلم، ديدی. بويله آجی شيلردن بحث ايتمه...

بوريس قولنی ماغدانك بلنه قويدی.

— سويله نهواردی؟ نهيه قورقاجقدم؟

— شيمدی سويلسهم ينه قورقاجقسك.

— سويله، قورقام.

بوريس ترددله اكلاتدی:

— ايكی ای اول بر پازار كيجهسی أوه كليوردم. قاپوده بر مكتوب بولدم. اچدم بو اختلال قوميتهسی طرفندن يازلمشدی.

...

أوت اختلال قوميتهسی طرفندن...

« ای ديمز بوريس! » ديه باشلايوردی. و « وقتيله داغلرده نشر ايتمك ايستديكك سوسياليستكلی بوراده اوكرنمكه باشلادك. خائنسك! وطنمزك دوشمانيسك! بيلكه او خائن قفاكی بالطه ايله وجودندن قوباراجق سكا اويانلرك، سنی سوهنلرك الله ويرهجكنز!!

آه...

« ياخود بزه دخالت ايت. بزمله برابر بالقانه چيق يوك وطن ايچون چاليش» ديينيوردی. اووقت اكلادمكه بوراده، سنكله عشقكله

يتهدی

ورلره ترتیب ایدهن بر وظیفه‌دهدر . بر فکر و بر قلب و بر حس ایله حکومته مظاهرت ایتمك درکار . بویله نازك دقیقه‌لرده ، حکومتك منافع وطنیه‌یه مستند حرکاتنی تنقید و موأخذه و کچمشده خطا تحریری قدر ، وخامت تولید ایدن هیچ بر شی یوقدور . هر حکومت ؛ آنجق ملت ووطنله قائم اولهبیله‌جکندن ، هیچ بر حکومت ؛ وطنك وملتك قارشی نافع اولمایه‌جق بر تشبثده بولونهماز . فقط حکومت ایشلری ، افراد ایشلرینه بکزه‌مدیکندن بونلر ؛ داعما مکتومدر . بر حکومتك بوکونکی فضیلتی ، دائما یارینکی تاریخده کوریلیر . حال حاضرده‌کی عثمانلی حکومتی ؛ بزی بوغانله‌ده مظفر ایده‌جك اوصاف وکیاستی حائز بولندیغنی کوسترمه‌جکدر حکومتك بو خصوصده (شبهه بوقدرکه) اتخاذ ایتدیکی تدبیرلر وتأسیس ایتدیکی موازنه‌لر موجوددر ؛ فقط البته انلر بزه قارشی معلوم اولهماز .

وطنك نکهبان سلامتی وضعیتنده طوران عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتی دخی یوز بیکلره بالغ اولان بوتون افرادی وبوتون عثمانلی ملتی ایله برابر ، بوحیدودشمنه قارشی عزم وقدرتلرینك بوتون قوت ودهشتیله عثمانلی تاریخنه خارقه‌لر قیدایتمکه آماده‌در . عموم وطنداشلرك و مبارك قوتلره اعتصام واعتماد ایله هر درلو فداکار و افتراقدن تجرد ایده‌رك بیسود دیدی ودیاره خصم جان اولمالری لازمدر .

وطن تهلکه‌سی ؛ دائما اتحاد و وفاق عمومیی بجاب ایلهر . زمان اسود کیده بیله نفاق ضرر اولورسه ، بویله حیات دوره‌لرنده بونك ؛ ملت ایچین اك امانسز بر قائل اولهجقی بدیهیدر .

—***—

بیاننامهٔ رسمی

داخلیه نظارتنك فی ۱۶ ایلول سنه ۳۲۷ یکی تلغرافنامه‌سنك صورتیدر :

عموم ولایات والویهٔ غیرملحقه‌یه

ایتالیا حکومتی دولت علیه‌یه اعلان حرب شدر . شمدی دولت علیه حال حربده‌در . حکومت متوکلاً علی الله ملت عثمانیه‌نك حقوقنی وافه‌یه صوکدرجه‌یه قدر هر درلو وسائطه مراجعته صرف مساعی ایده جکدر . اهالینك هیجان وغلیانی تسکین وحکومتجه ایتالیانیه‌سی حقنده بر قرار اتخاذ ایدیلنجه‌یه قدد کما کان کندیلرینی حمایه ایلیکز جهت عسکریه جه‌مأمورین عسکریه‌یه اقتضا ایدن تعلیمات ویریلور .

داخلیه ناظری : خلیل

داخلیه نظارت جلیله‌سندن النان تلغرافنامه صورتی عیناً بالایه نقل اولندی مندرجاتندن مستبان اولهجنی اوزره دولت عثمانیه ایتالیا دولتیله حال حربده اولوب حکومت مشروطه‌مزده اللهك عنایتنه صیغینه‌رق مدافعهٔ حقوقنز خصوصنده و سائط لازمه‌یه مراجعت ایتمشدر وکون بالعموم افراد عثمانیه‌نك عهدهٔ حمیتلرینه ترتب ایدن وظیفه تلاش و هیجاندن توقی ایله وقار وسکینتی محافظه ایتمکدر خلقك مهیج وبی اساس اعاشاته تبعیتله بویوزدن انضباط و اسایشك ذره قدر خلدار اولمسی معاذ الله تعالی نتایج و خیمه حاصل ایتمکله برابر اوك ایاق اولانلر حقلرنده جزای عظیمی استلزام ایده‌جکی درکاردر . بناءً علیه افراد ملتك حکومت مرکزیه‌مزك اجراآت و تشبثاتنه اعتماد و انتظار ایله هرکسك ایش و کوجله اشتغال ایتمسی توصیه و اخطار اولنور .

—***—

اندهپاندانس بلژیکه غزته‌سنده اوقونمشدر :

ایتالیا ایله تورکیانك ارهسی طرابلس مسئله‌سندن دولایی شایان اهمیت برشکل وصورت اکتساب ایلهمکده‌در .

ایتالیانك دونانماسیله طرابلسه عسکر سوق ایده‌رك ، اوراسنی جبراً اشغال ایده‌جکی سویله‌مکده‌در . ایتالیانی بویله سرسری برحرکته سوق ایدهن فکرلر جداً غریبدر . فقط ، ایتالیانك بو مسئله‌ده ، بوتون اوروپادولتلرینی ارقه‌سنده مظاهر بولماسی یك مستبعددر .

بردفعه اوسترویا ؛ ایتالیا ایله متفق اولمز واتفاقنامه‌ده‌کی بوتون صراحته رغماً ، ایلك مصادمه‌ده ایتالیادن آیرلهرق تورکیایه التحاق ایلهیه‌جك‌در . بز ؛ بوفکری ، بوتون مهارت سیاسیه‌مزی استعمال ایدرك مدافعه ایلرز .

—***—

بوریس زوجه‌سنك سویخندن ممنون ومحظوظ ، اونی اوقشایه‌رق ، بوسه‌لر ایچنده دوام ایتدی .

— أوت ماغدا - خم یارین امریقایه کیده‌جکز اورادہ چالیشه‌جغز . کوچك ، راحت ، آسوده برأومن اولاجق . نه‌قومیتك ، نه اشقیا ، نه‌وحشت نه جنایت یالکز چالیشه‌جغز . کیدر کیتمز چوجغمز اورادہ دوغاجق . زوللی بابام کچیردیکی یتمش سنه‌لك عذابك مکافاتی اورادہ کوره‌جك قلبی راحت ، یاتاغنده توله‌جك ، کیجه‌لری هجوم ویوغازلانمق قورقوسندن اوزاق ، طاتلی طاتلی قونوشاجغز . عشقی ، صباتی ، کوزه‌للکی ، أبیلکی فضیلتی ، حس ایده‌جکز . ماغدا تتره‌یوردی .

اوخ نه سعادت !

بوریس یینه بوسه‌لر ایچنده دوام ایتدی :

— کوره‌جکسك که اوزمان ، انسانلق نه‌طاتلی ایمش ! کوزل واسایشلی شهرلرنیاتروللر ! کنیش و آیدینلق سوقاقلر ، جنت کبی کویلر ! بربرینه احترام ایتمسنی بیان اداملر . . . هیچ پرسفالته مساعده ایتمهین بویوك شفقت ، مؤسسه‌لری ، . . . خسته خانه‌لر ، سانا توریوملر . . . مکتبلر ، دارالفنونلر . . . حاصلی جنت ! ممکن دکل بونلری تخیل ایده‌مزسك .

ماغدا دها زیاده تیتره‌یه‌رك ودیرسکلریله شیشمش قارنی باجاقلریله قوجه‌سنك باجاقلرینی صیقارق :

— اوخ تخیل ایدیبیوردم !

دیدی بوریس دوام ایتدی :

— او وقت ، بعض کیجه‌لر ، سیفی مبنی أومزده ، دوغاجق چوجغمز یانمزده اوینارکن سمی ونامو سمزدن امین ، انسزین ماکدونیایی ، بویامیاملرمملکتنی خاطرلایه‌جغز کوزمزك اوکنه پیس ودار سوقاقلر ، سفیل وعریان ادامل . . . قانلرله ایکلنمش نهایتسز قارلر ، قارا ، مستکره وکسکین بالطه‌لر ، صوکره سیاه ، مدهش بالقانلر ، پرسم . . . کله‌جك ! تویلرینزثوریه‌ره‌جك ، سن یینه بویله بنم قوجاغمه قاچاجقسك بوپیس ومدهش ماکدونیانك کاوسلرینی بوسه‌لرله سنك کوزلرکدن سیله‌جکم . . .

ماغدانمنونیت وسعادتدن طاتلی بر بایقینلق حس ایدییوردی . قوجاسنك باجاقلرینی صیقان دولغون باجاقلری کوستردی . قوللری یاننه دوشدی کوزلری اوزاق خیاللره باقیوردی .

بوریس یینه اونی قوجاغنده صیقدی .

دوداقلرندن اومکه باشلادی :

— کوریبورسك که بوراده هر دقیقه‌من الم ماتم ، اضطراب ایچنده کچیور .

بر دقیقه قلبمز راحت دکل ، اوفاق بر کورولتو نزی قورقوتو یور .

مثلا انشتهسنی اوقدر سوه‌رکن ، اوقدر پرستش ایدرکن دهشتله مملو دماغمده عشقم ایچون مستریح یرقالمیور . دوداقلریکك لذتی تامیله دویمیوردم . خیالمده اوقادار جبرکین وقاتلی لوحه‌لر وارکه . . . حاصلی بوراده ، دائما مجهول بر تهلکه قارشیسنده تدهش ایتمش بیچاره اوراکز ، سفورسز وحشی حیوانلر کبی بر .

اوجاغك اودونلری بیقیلمش وآلولر سونمشدی . یالکز اوجاغك اوستنده کوجوك لامبا صاری برضیا نشر ایدییوردی . بوریسله ماغدا بینه بربرلرینه بوتون قوتلریله صارلدیلر .

اویوشدیلر بوریس :

— آرتق عشقی دویاخم ، دییوردی ؛ حتی شیمدیدن دویو یورم کیتدیمی آمریقاده فرض ایدییور ، سنکله یالکز ، امین ومطمئن ، اودامزده بز ، عدایدییوردم .

ماغدانك دوداقلرنده‌کی بوسه‌لر سوندی .

بودن :

— اوخ ، بن قورقیورم !

دیدی . بوریس حدتله صوردی :

— نه‌دن ؟

— بیلمم . فقط اوقادار قورقیورم‌که . . . کنج قادین عصبی برتهیجه اوغرامشدی . حقیقة قورقودن تیتریور و آغلیوردی . بوریس بومجهول ونا کهانی کدری تسلی ایتمك ایستدی :

— قورقمه ، هایدی قالق ، دیدی ، مستقبلك یك یقین سعادتی شیمدیدن یشایهلم . بو پیس اودای ، بو پیس اوجاغی ، بو ظلمت ودهشت

یتمدی

مسئله‌یه عائد مهم خبرلرمز

طرابلس غربده‌کی ایتالیانلری ، ایتالیا حکومتی پوسته واپورلریله مجاناً سیرا کوزه‌یه نقل ایتمشدر .

§ انکلتره حکومتی طرابلس مسئله‌سنك بر ایتالیا و تورکیا مسئله‌سی اولدیغنی باب عالیه بیلدیرمشدر . طرابلس غربده‌کی انکلیزلرده هر احتماله قارشی معاونت ایسته‌مشلردر .

§ اعلان حربدن اول بویوك دولتلر ؛ باب عالی ایله ایتالیایه تبلیغ ایتدکاری بر نوطه‌ده حرب وقوعی تقدیرنده محافظهٔ بیطرفی ایده‌جکلرینی بیلدیرمشلردر .

§ ایتالیا ردیفلرینی سلاح التنه دعوته باشلامشدر .

§ قره‌دکزده بولونان ایتالیا تجارت کیلرینك اودرسا لیمانینه کیدرك اورایه النجا ایتلری امر ایدلمشدر .

§ استانبولده بولونان اللی قدر عثمانلی مبعوثی خصوصی صورتده اجتماع ایده‌رك مسئله‌یی مذاکره ایتمشلردر .

§ آمالتیانك خصوصی تلغرافلرینه نظراً استانبولده بولنان مبعوثر ابراهیم حقی پاشایه مراجعتله مجلس مبعوثانك دعوت ایدلمسی ایسته‌مشلردر . ابراهیم حقی پاشا وکلانك شو حالده مشغول اولدیغنی ومع مافیه مبعوثانك فکرینی ترویج ایلیه جکنی سویله‌مشدر .

مبعوثر تکرار اجتماع ایدرك بوخصوصده ذات شاهانه‌یه دخی مراجعت ایده‌جکلرایمش .

§ ایتالیانك پاریس سفیری موسیو تیتونی تان غزته‌سی محرری یله وقوعبولان بر ملاقاتنده رفعت پاشانك بیاناتی رد ایدرك تورکلرك ایتالیانره قارشی اولان خصومتلرندن بحث ایتمش وایتالیانك منافعنه حرمت ایتدیرمکه مجبور قالدیغنی علاوه ایلهمشدر . عشق اولسون ؛ اوسته خرسز اوصاحبی باصدیرر .

§ طنین غزته‌سی ، طرابلس غرب مسئله‌سنده تورکیا المانیادن معاونت کورمدیکی تقدیرده ائتلاف مثلثه میله مجبور قاله‌جغنی یازمشدر .

§ ایتالیا تبعه‌سنك تجاوزه معروض قالمالرینی تأمین ایچون ایتالیانك ایکنجی فیلوسی ازمیر ، سلانیك ، بیروت لیمانلرینی ابلوقه ایلهیه‌جکمش .

§ روایت ایدلدیکنه کوره ، روسیه ؛ ایتالیانك حرکتلرینی چار ایله ایتالیا قرالی اره‌سنده راقونجی‌ده وقوعبولان ملاقاتده‌کی مقررات مغایر ارلدیغنی بیان ایتمشدر .

—***—

دولتلر آراسنده

طرابلس غرب مسئله‌سندن دولایی ترکیه ایله ایتالیا اره‌سنده بر حال حرب ظهور ایتدیکی تقدیرده دول سائرهنك آلهجنی وضعیت تقرر ایتمش کیبیدر .

فرانسه حکومتی ایتالیایه قارشی خیرخواهانه بر بیطرفانك محافظه ایده‌جکدر . ایتالیا حکومتی طرابلس غربه تجاوز ایتمك ایچون فرانسهنك موافقتنی استحصال ایلمشدر . حکومت عثمانیه‌نك فرانسه خارجیه نظارتی نزدنده وقوع بولان تشبثاتنه فرانسه حکومتی جواب ویرمهمکده‌در .

انکلتره حکومتنك مسئله‌یه قاریشمایه‌جنی اکلاشیلیور . آوستریا ایله باب عالی اراسنده دیدیکمز وجهله ، بعض مذاکرات جریان ایتمشدر .

آلمانیا حکومتی ایتالیانك تدارکاتی جدی اولمغله برابر طرابلس غرب اوزرینه بر تجاوز وقوع بوله‌جغنه پك احتمال ویرمهمکده‌در .

محافل سیاسیه‌ده جاری اولان افکاره نظراً ایتالیایه طرابلس غربده بر طاقم منافع مهمهٔ اقتصادیه تأمین ایدلدیکی تقدیرده مسئله‌نك تسویه‌سی قابل اولهجقدر .

« طنین »

—**—

غریب شایعه‌لر

شوقوجه ازمیر شایعات دوغورماقده ، نه‌قدر سمیحدر . ایتالیا مسئله‌سی مناسبتیله دون ازمیر محیطنده دولاشان غریب شایعه‌لر ، جداً حیرتلره لایق‌در . انسانك دکل ، شیطانك بیله اختراع ایده‌میه‌جکی روایتلر ، بوتون ازمیر محیطنی زیارتدن خالی قالمایور .

ذات حضرت پادشاهینك فلجه دوچار اولدوقلری شایعه‌سی ده بوقبیلدندر جناب حق ؛ سوکیلی وشوکتلی پادشاهمزی قیامته قدر معمر ایله‌سین ، وجود همایونلری هرتورلو آفتدن — عون الهی ایله — مصون ومحفوظدر . بویله قره‌خبرلر چیقاران قره قلبلر ، بغض الهیه مقرون اولسون . . .

§ ایتالیا دونانماسنك پروزه لیمانی طوپه طوتهرق ایکی طوربیدومزك باشدن قره اولدوقلری وبر مقدار مجروح وشهید بولوندیغنی روایتی‌ده تروج ایتمکده‌در . بز بالخاصه بوخصوصده تحقیقات عمیقه اجرا ایدك . بونی تأیید ایله‌یه‌جك هیچ بر وثیقه‌یه دسترس اولهمادق .

قایسنه‌نك ده کیشه‌رك بر روایتده سعید پاشانك وبر روایتده‌ده کامل پاشانك باش وکیل اولدقلری دخی اشاعه ایدلمش‌در . بو شایعه‌نك‌ده تأبد ایتمه‌دیکی بونك عکسنی کندیلرینی انباب ایده‌جك خبرلر موجود اولدیغنی بیانه مسارعت ایلهرز .

—**—

ایتالیا قونسولوسخانه‌سی

دوندن اعتباراً ایتالیا قونسولوسخانه‌سی باندیرامسنی ایندیرمشدر . برچوق غیر مسلم اهالی دون صباحلین قونسولوسخانه اوکنه کلهرك آچیق بولنان قبولردن ایچریسنه باقماغه باشلادقلرندن قونسولوسخانه مأمورین وقوا - صلری ایچریه کیره‌رك قبولری قپامشلردر .

—**—

ایتالیا پوسته‌خانه‌سی

قوردوندهکی ایتالیا پوسته‌خانه‌سی حکومتك اخطاری اوزرینه قپانمشدر . پوسته مدیری ، قپولری مهرلمش و بعدما ایتالیا پوسته‌سنه عائد مکتوب و اثرهنك المان پوسته‌خانه‌سندن آلمانی حقنده‌ده قابویه برلوحه تعلیق ایلمشدر .

—**—

باقه مسئله‌سی

ایکی یوزی متجاوز قرایی حاوی اولان مغنیسانك مدار تعیشی زراعت وباعجیلغه منحصر اولوب اهالیدن یك چوغنك زراعت باقه‌سندن وایتام صندوغندن استقراض ایتمش اولدقلری مبالغه مقابل اراضیسی مرهون اولمسندن ناشی محصوللری هنوز یاش ویشیل برحالده ایکن بر قسمی غایت دون فیأته محتکروسلمجیلره صاتش

—

لسانله حکایه

بومبا

— علی سهابکه — (کنج قلملر) دن

[دونکی نسخه‌دن مابعد]

امق بنم ایچون ممکن دکل همان بابامی بردم هرشی صانديردم .

ماغدا تکرار بوریسی اوپه‌رك صوردی .

آه نه‌وقت کیده‌جکز ؟ سویله بورادن نه کیده‌جکز ؟

— اوقدر یقین برزمانده‌که . . . سویلسهم ازمك .

— سویله .

— یارین !

— یارینمی براماں یارب . . .

خیزله قوجاسنك قوجاغندن قالقدی . بدن چیریندی . تکرار قوجاسنك دیزلرینه یارق اونی اوپمکه باشلادی :

— یارین ، یارین . . . دیمك بو صوك کیجه‌من . . .

ایدیلهرك احوال حاضره‌نك کوستردیکی لزوم اوزرینه مجلسك اجتماعه دعوتی ایچون اتخاذی مقتضی تدابیر اجرا اولنه‌جق ومجلس مبعوثاندن برهیئت مابین همایونه عزیمتله کیفیتی عرض‌عتبهٔ علیا ایله ارادهٔ سنیه‌نك شرفصدوری ایچون استرحام ایلیه‌جکی کبی ولایاتده بولنان بتون مبعوثلره مجلسك قراری تبلیغ اولنه‌جقدر .

« صباح »

ایتالیانك اولتیماتومی

ایتالیا مصلحتکذاری موسیو مارتینو دون ساعت براره‌لرنده صدر اعظم حقی پاشانك نزدینه کلهرك دولت متبوعه‌سی نامنه بش صحیفه‌لق مفصل براولتیماتوم تبلیغ ایتمشدر .

اولتیماتومده طرابلس غربك ایتالیا ایچون صوك درجه حائز اهمیت اولدیغندن، طرابلسده اعمار وترقی نامنه شیمدیه قدر برشی یاپیلمامش دیغندن، ایتالیانك تشبثاتنه دائما ایقاع ممانعت ایدلدیکندن بحث اولنمش ، شرائط حاضره دائره‌سنده مذاکره‌یه کیریشلمسی منافئ حیثیت اولدیغی سویلنمش ، بناءً علیه اول امرده ایتالیانك طرابلس غربه کیرمسی وعسکر مذاکره کرانه باشلانمسی ایجاب ایدیجکی اکلاشیلهرق طرابلسك یکرمی درت ساعت ظرفنده تخلیه‌سی طلب ایدلمشدر . « طنین »

ویانه سفارتنك تبلیغاتی

ویانه ۲۸ ایلول — « نویه فرایه پرسه » غزتهسنك سفارت عثمانیه‌دن آلدیغی بیان ایدهرك باش مقاله‌سنه درج ایتدیکی تبلیغنامه صورت مترجمه‌یدر :

برحکومتك حقوق حاکمیتنه ضرر ایراث ایتمکسزین دول متحابه‌یه بخش ایدیلهجکی مساعدات اقتصادیه‌دن باشقه بر موضوع اوزرینه حکومت سنیه‌جه ایتالیا ایله مذاکراته کیریشیلمزی .

حکومت عثمانیه ایچون امتیازات سیاسیه ویاخود بوقبیلدن مساعدات سائره بخش واعطاسی اصلا وقطعا موضوع بحث اولهمازه بوجهت صورت قطعیه‌ده امکانسزدر .

یکی لسانله حکایه

بومبا

ـ علی سهابکه ـ (کنیج قلملر) دن

[دونکی نسخه‌دن مابعد]

یووالاق کورمه کوزلرینی قاپا، امریقایی تخیل ایت. هایدی قالق، قورقه کوزلرینی سیل!

— قورقیورم بوریس، قورقیورم .

— نه‌دن سوکیلم ؛ سا کن اول . سعادتمز سنی متأثر ایدییور ؛ هایدی یاقالم . بنم یانمده ؛ قوجاغمده ... قورقاجق برشی یوق ..

ایکیسی‌ده قالقدیلر. بوریس قولنی ماغدانك بوینه آتدی . ماغدا عصبی براشتیاق ایله قوجاسنك بلنه صاریلدی. یورویورلردی. قارشی قارشی‌یه دوران ایکی قاپیدن بریسنه کیره‌جکلر، ویاناجقلردی. ماغدا تکرار دوردی.

— قورقیورم بوریس ، باق کوپکلر خاولایورلر....

بوریس جواب ویردی :

— هروقت خاولارلر .

— خایر، قوشارق خاولیورلر ، بریسی کلیور ! بوریس متردد ومتعجب ، دوردی ، دوداقلرینی بوکدی ؛

— کیم کلهجك ؛ کیجه یاریسی چوقدن کچدی . دیدی . روزکاره قاریشان کوپك خاولامالری داها زیاده شدتله‌ییور وداها زیاده یاقلاشیوردی. ایکیسی‌ده ایاقده دیم‌دیك قالدیلر. بوریسك قولی ماغدانك اوموزندن دوشدی . ماغدا الی بوریسك بلندن چکدی . کوپکلر قوشویورلروبریابانجی یه‌سالدیرارق خاولیورلردی بوریس :

— کیمدر . پنجره‌دن باقالم .

دیدی . پنجره‌یه دوغری یورودی ماغدا قوشدی ایچریسی کورونمه‌سین دیه لامبایی سوندوردی. اودایه کثیف وزنجی برقاراکاق دولدی . اوجاغك ایچنده‌کی آتشلر برزبانینك دیلی وقانلی دیشلری کبی پارلامغه باشلادی . آچیلان پنجره‌دن شدتله روزکار کیریور ؛ بو دیشلری طوتوشدیریور، بوسیاه آغزه کورونمز تهدیدلر سویله‌ییوردی .

هر بریننه عائد وظائف و مصالح حقنده نظارتلر طرفندن وقوعبوله جق اشعارات وتعلیماتك حسن تلقیسی مأمورینك وظائفیدر . بوخصوصلرده اقدامات جدیه‌سی کوریلانلرك مرکز دولتدن تقدیر مساعیسی وعکس حرکتنده بولنانلرك دخی بلااهمال مسئول طوتلمری امور طبیعیه‌دن اولمغله و ولایات سائره‌یه عبی تبلیغات اجرا قلنمغله طرف والالرندن دخی ایفای وظائف مترتبه‌ده اقدامات متمادیه‌یه همت اولنمسی خاصةً توصیه اولنور .

فی ۱۷ ایلول سنه ۳۲۷

صدر اعظم

سعید

***

داخلیه نظارت جلیله‌سندن الان تلغرافنامه‌لر صورتیدر :

آیدین ولایتنه

ذیل فی ۱۵ ایلول سنه ۳۲۷ بوکون باب عالیده قرائت اولنان خط همایون حضرت پادشاهیده دخی مسطور اولدیغی اوزره قانون اساسی احکامنه توفیقاً تشکل ایدهجك هیأت جدیدهٔ وکلانك پروغرامی تعیین ایدنجه‌یه قدر نظارت داخلیه‌یه عائد وظائف صره‌سنده کرك پایتخته کرك ولایتك هرطرفنده اسایش و امنیتك کما کان محافظه‌سنه وتبعهٔ اجنبیه‌یه قارشو احکام معاهداتك تماماً وفعلاً وقایه‌سنه وتبعهٔ اجنبیه‌نك عهداً وقانوناً مصونیت ذاتیه وحقوقیه‌لرینه نظارت واقدامات مؤثره‌یه اولنمغله برابر حقوق مشروعهٔ دولته موافق اوله‌جق صورتده فصل وحلنه چالیشلمسی امر طبیعی اولان طرابلس غرب حادثه‌سندن طولایی ایتالیا تبعه‌سی حقنده مخالف عهد اوغیر مشروع برحرکت ظهوره کلمه‌سی ایچون ده استکمال تدابیر انضباطیه‌یه همت اولنمسی با امر سامی تأکیداً وکمال اهمیتله تبلیغ اولنور .

فی ۱۷ ایلول سنه ۳۲۷

داخلیه ناظری وکیلی نامنه مستشار

علی فؤاد

***

ایدین ولایتنه

ایتالیا حکومتی شهر جاریمك اون بشنجی کونی معاهدات موجوده احکامنه مغایر اوله‌رق طرابلس غرب وبنغازیی عسکرله اشغاله قیام وحقوق دول قواعد مرعیه‌سنه مخالف برصورتده اعلان حرب ایله عین زمانده تجاوزاته مباشرت ایتمسنه بناءً حقوق مشروعه‌مزك محافظه‌سی ایچون دول معظمه نزدنده تشبثات اکیده اجراسی ضمننده سفرای عثمانیه‌یه تعلیمات لازمه ویرلمشدر . حال حربده سد وتعطیلی قواعد حقوقیه مقتضیاتندن اولان مؤسساتك تعطیل معاملاتنه حادثاتی متعاقباً قرار ویرلمش اولوب ایتالیا تبعه‌سی حقنده حقوق دول قواعدینه توفیقاً اتخاذی اقتضا ایدن تدابیره کلجه دول معظمه نزدنده اجرا اولنان تشبثات اخیره‌دن حاصل اوله‌جق نتیجه‌یه انتظاراً تدابیر مذکوره‌نك شمدیلك امهالی تشبثات واقعه‌یی تسهیل ایدهجکی و منافع وطنیه‌یه دها موافق اوله‌جغی دون کیجه باب عالیده بین الوکلا تذکر اولنمش و سفرای عثمانیه‌دن النه‌جق جوابلره کوره قریباً اتخاذ اوله‌جق مقررانك اعلانی طبیعی بولنمشدر . بناءً علی ذلك اهالیٔ عثمانیه‌نك منافع مملکتی تأمین ایچون اتخاذ اولنان مقرراتدن منتظر فوائدك حصولی وسکون واسایشی اخلال ایدهبیله‌جك احوال وحرکاتدن قطعاً مجانبت وحقوق مقدسهٔ عثمانیه‌یی محافظه‌یه بذل مقدرت ایتمکده اولان حکومتك ایجابات سیاسیه‌یه کوره اتخاذ ابتدیکی مقرراته توفیق حرکت ایتمکلری منافع صحیحهٔ مملکت مقتضیاتندن اولدیغی بونك وجوب قطعیسی اعلان واخطار اولنور .

فی ۱۷ ایلول ۳۲۷ داخلیه ناظری

خلیل

ایتالیا ناصیل اعلان حرب ایتدی

اولتیماتومدن صوکره سرای همایونده انعقاد ایدن وکلا مجلسی ؛ ایتالیانك مطالبی رد ایتمش ایدی ایتالیا مصلحتکذاری ایله ، باب عالینك جوابنی غیر کافی کوره‌رك بوندن طولایی حال حربی اعلانه حکومتك حقلی اولدیغنی جواباً بیلدیرمشدر .

ایتالیا مصلحتکذاری حکومت متبوعه‌سی نامنه حربی تبلیغ ایده‌رك ایتمز ایتالیا حکومتی دخی ، روماده‌کی عثمانلی مصلحتکذارینه پساپورطنی ویرمش‌در .

ایتالیا مصلحتکذاری حرب نوطه‌سنده بوریس صوردی :

— عجبا بابامی نه‌یاپه‌جق ؟

— بیلمم ، شیمدی اکلارز .

و ماغدا بردن قاپویه بورودی . آچدی ، قراکاق روزکارله برابر کنیج برقیز ایچری کیردی اوشومش و یاتاقلری قیب قیرمزی اولمشدی . آللرینی فوتاسنك آلتنه صوقمشدی کوکسی ایچری چکیك، باجاقلری ایچری دوتوك، وبراز قامبوردی .

ماغدا برصنه درس اوقوتدیغی بوبودالاقیزی استنجوابه باشلادی :

— بابا استویانی نه‌یاپاجقسك ؟

مه‌لینا برجواب ویرمدی . اولا :

— دوبراویچه‌ر...

دیدی . صوکرا آلیق آلیق اطرافنه باقیندی :

— بن برشی یاپمایاجغم !

— أی اویله ایسه نه آرییورسك ؟

— بن ارامیورم .

— کیم ارابیور ؟

— قومیتالر ...

ماغدا بردن صاپ صاری کسیلدی، دوشمه‌مك ایچون دیواره دایاندی . الی قلبنك اوسته قویدی :

— قومیتالرمی ؟

مه‌لینا ، کیتمك ایسته‌یه‌رك .

— بیلمم ایشته صلاحلی ادامللر... دیدی. ماغدا دویولماز وامیدسز بر سسله یه صوردی:

— بزم کویدنمی؟

بودالا قیز ایضاح ایتدی:

— خایر صاری اثوابلی، تفنکلی آدامللر مطلقا بابا استویانی ایستییورلر. اکر کلسه اورایه کایر . هم هیچ‌بی کسمز . هم اولرینی یاقارز دییورلر.

ماغدانك دیزلری چوزلدی. اللریله دیواری طوتدی. چکسی کلیتله‌ندی . ثولو وبوش بر نظرله بوریسه باقدی. اوده صارارمش ومتفکر دوربیوردی. یانطولونك جیبندن صاغ الني

بیتمدی

طرابلس غربی اشغال مسئله‌سی

روبجه غزتهلر وبرچوق شایعه‌لره نظراً ایتالیا دونمامی طرابلس غرب لیمانی طوبه طوتدقدن صکره طیشاریه عسکر اخراج ایدرك قانلی محاربه‌لرده بولونمش وعثمانلی عسکرینی کیروبه پوسکورتمشدر .

بزم بوخصوصده‌کی معلوماتمزه کوره ایسه ایتالیا دونمامی طرابلس غربی بومباردمان ایتمش وطیشاریه عسکر چیقارمق تشبثنده دخی بولونمش ایسه‌ده، موفق اولهمامشدر .

حاصلی طرابلس غربك اشغالی واورادهٔ قانلی محاربه وقوعی حقنده‌کی خبرلر شوحالده احتیاط ایله تلقیه شایاندر .

بیزا زرهلیسی

ایتالیانك الك قوتلی زرهلیلرندن اولان « بیزا » زرهلیسنك طرابلس غرب لیمانینده قرهیه اوطوردینی و چیقارلمسنك مشکل اولدیغی خبرینی بوکونکی روبجه غزتهلر تأیید ایله‌مکده‌درلر .

طاشناقسونلرك تشبثی

موثوقاً خبر الدیغمزه کوره، ارمنی طاشناقسونیون جمعیتی ، ایتالیا سوسیالیستلرینه بر تلغراف چکهرك ایتالیانك تمامیله بر غصب وسرقت ماهیتنده بولنان حرکت واقعه‌سنه قارشی پروتستو ایتملرینی بیلدیرمشدر .

طاشناقسونیون جمعیتی ؛ بو مراجعتنده ایتالیا حکومتنك طرابلس غرب حقنده‌کی تشبثاتنه یالکز برطاقم قاپیتالیستلرك (سرمایه‌دارلرك) امانه خدمت ایتدیکنی علاوه ایلمشدر .

پره‌وزه‌نك بومباردمانی

ایتالیانك آدهریاتیق دونمامی پره‌وزه قلعه‌سنه طوپ آتمش واستحکاملری اسقاط ایتمك ایسته‌مشدر .

بعض شایعه‌لره نظراً ایتالیا دونمامی

مؤید اولمق اوزره اشویق هیئتندن کابیولیلی رفعت افندی طرفندن آلدیغمز برقطعه تلغراف صورتی دخی عیناً درج ایدییوروز :

ازمیرده (اتحاد) ه

بوکره ، غیسا قهرمانلری طرفندن کوستریلان برحمیت نی بتیردی ؛ آغلاتدی . بافکز اوده نه در. دون کیجه بتون اصناف، اصناف قلوبنده وبوکون دخی بتون اغنیا و اشراف بلدیه ده بالاجتماع درحال ایکی دریدنوطق تدارکی تأمینه دلالته ویرکو وتمتعلر بنك برر مثلی درجه سنده اعانات بحریه یی تعهدله تأدیاته دخی باشلادیلر . شوقدرکه بتون عثمانلیلرده عین صورتله فداکارلق تمنا ایتمکده بولنمقدرلر سویلدیلر. هله کویلیلرك بومسئله ده کوستردکلری تهالك شایان قیددر ، تفصیلات مهم ودردست عرضدر. سزده وظیفه کزی یاپکز قرداشلر.

هیئت تشویقیه دن :

رفعت

چاندارلیدن کورونان دونانما

خصوصی صورنده آلدیغمز خبرلره کوره ۱۸ ایلول ۳۲۷ تاریخنده ساعت اوچ زاده لرنده چاندارلیدن ایکی ساعت مسافه ده یومرو تپه نام محلدن پش حرب سفینه سی کورلمشدر . بونلردن اوچی یکدیکرندن فاصله لی برخط استقامتنده مدللو لیمانمه دوغرو کیندکاری کبی دردنجیسی دخی بونلری تعقیب ایتمش و بشنجیسی براز تونف ایتمشدر .

بونلردن ماعدا انجانوس جواوندره اوچ طورپیدو کورولمشدر. محلدن الدیغمز معلومات کوره ، بو کمیلرك هانکی دولت سنجاغی حامل اولدقلری اکلاشیلامامشدر.

بونفصیلات اوزرینه اجرا ایتدیکمز تحقیقات نتیجه سنده کرك یومرو تپه دن کوریلان کمیلر وکرك انجانوس جوارندن مرور ایدن طورپیدولر چناق قلعه سنه عزیمت ایلیان عثمانلی دونمانمی اقسامندن اولدیغی قطعی صورنده اکلاشیلمشدر.

پرهوزه مصادمه سنك تفصیلاتی

دونکی نسخه مزده کی خصوصی تلغرافلر. مزده ایتالیا فیلوسنك پرهوزه قلعه سنه طوپ آتدیغی یازیلی ایدی . بوکونکی نسخه مزده ایسه، محترم قارئلرمزه بوبومباردمانك تفصیلاتنی ویریوروز :

پرهوزه قلعه سنه تعرض ایدن ایتالیا فیلوسی اوچ قروازور ودرت طورپیدودن عبارت اولوب یانلرنده عسکری حامل نقلیه سفائنی دخی موجود ایدی . ایتالیا کمیلری پرهوزه یه اوزاق بر یردن تعرض ایتدکلرندن مرمیلر انداخت مسافه سنه یتاشمامشدر. دشمنك بو تعرضی اوزرینه قلعه دخی مقابله ایلمش ایسه ده، دیدیکمز کبی دونمانمی اساساً انداخت مسافه سندن اوزاق اولدیغندن قلعه دن آتیلان طوپلرك مرمیلری دخی دونمایه واصل اوله مامشدر .

قلعه نك دلیرانه مدافعه سی شایان تذکاردر. قلعه دن بویله قوتلی بر مدافعه حاضرلنی کورن دشمن دونمانمی درحال پرهوزه اوکندن اوزاقلاشمشدر. دونمانك رفاقتنده عسکری حامل نقلیه سفینه لری موجود اولمسنه کوره، دشمنك پرهوزه یی اشغال ایتمك تصورنده بولوندیغی اکلاشیلیور . فقط کوردیکی مقابله ؛ کندیسنی بوفکردن رجوعه مجبور ایلشدر .

پرهوزه اهالیسی؛ قلعه نك، دشمن کیلرینی بناشدیر مامش اولمسندن طولایی فوق العاده متهیج اولمشدر.

بوکون پرهوزده سکون وسرورdن بشقه برشی یوقدر .

رشادیه لیمانده

ایتالیا دونمانمسی پرهوزه اوکندن کیتدکدن صوکره ایکی زرهلی ادریاتیق ساحلنده کی رشادیه لیمانه کیده رك اورادہ بولنان اسکی سیستمده کی ایکی طورپیدومرمی تخریب وبر یاطی دخی اخذ ایله مفارقت ایلمشدر .

او ایکی طورپیدو اساساً اسکی اولدیغندن، اورادہ قره غول وظیفه سنی ایفا ایتمکده ایدیلر.

بزم اون قدر کیمزه قارشی یوز بوقدر کبی به صاحب اولان ایتالیانلرك رشادیه ده کی ایکی اسکی طورپیدومرمی تخریب ایتمسی وبرکوچوك یاطی ده اخذ ایلمه سی اصلا برموفقیت ده کیلدر.

پرهوزه ده ترتیبات

پرهوزه قلعه سی اساساً مستحکم ومدافعه یه قابلیتلی اولدیغی کبی، شهر داخلنده دخی لزومی قدر عسکر موجوددر . ایتالیا دونمانمسی پرهوزه قلعه سنی بومباردمان ایتمکه باشلادیغی وقت؛ موجود اولان قوت ایله ترتیبات لازمه اخذ ایدلمش ایدی . شوحالده شهر دها زیاده تقویه ایدلمش وقلعه ده دقت وانتباه صوك درجه بر اعتنایه تابع طوتولمشدر . پرهوزه قلعه سی، بوکون بردشمن تعرضنه قارشی مدافعه یه مقتدر

اولدیغی کبی، شهر درونده کی عسکر قوتی دخی، ساحله عسکر اخراجنی منع ایده جك برکفایتده در .

بیزا زرهلیسی

خصوصی تلغرافلر یازده کوروله جکی اوزره ایتالیانك اك منتظم حرب قروازورلرندن بیزا زرهلیسنك طرابلس غرب اوکنده قیالر اوزه رینه اوطوردیغی رسماً تأید و تحقق ایتمش در . بیزا زرهلیسنك ضباعی ، ایتالیا قوۀ بحریه سی ایچین مهم برحادثه در . بیزا زرهلیسی، ایتالیانك (ساردنیا) و (سجلیا) قروازورلری درجه سنده برنجی صنف دن معدود ایدی .

بونك طرابلس غرب اوکنده قایالر اوطور. تولماسی ماقورونا جیلر ایچین اهمیتلی برضیاع در.

ایتالیانلر ، رشادیه ده بزم اسکی ایکی طورپیدولرمزی تخریب ایتمه لرینه مقابل، کندیلرینك ده اك ایی و اك زیاده قیمت حربیه یی حائز برکیلرینی غرق ایله مشلردر .

بو زرهلینك دوچار اولدیغی قضا ایله قیمت حربیه سی بوسبوتون غائب اولمش وحتی چیقارملق امکانی بیله پك مشکل بولونمش در.

طرابلس غرب اشغالی شایعه سی

محترم وطنداشلرمز بیلیورلرکه، طرابلس غرب حقنده شمدیه قدر درلو درلو شایعه لر چیقدی . بوشایعه لر میانده اك مهمی طرابلس غربك اشغال ایدلمش اولدیغی در حالبوکه ، دون داخلیه نظارتی مقامندن ولایت مقامنه کلوب صورتی بوکونکی نسخه مزده درج ایتدیکمز رسمی تلغرافده بوکا دائر معلومات اولمادیغنه کوره بوشایعه نك ذه اشاعه روایتلر کبی یلاندر .

اکر طرابلس غرب اشغالی ایدلمش اولسه ایدی ، شمدیه قدر کرك بز وکرك حکومت معلومات الهه حق ایدك .

ایتالیانك رسمی بیاننامه سی

ایتالیا حکومتی رسمی بربیاننامه نشر ایده رك ، آدریاتیق دکزنده کی عثمانلی ساحللرینه وقوعبولان تعرضك براستیلا املنه مستند اولمادیغنی؛ یالکز بو تعرضی حکومت عثمانیه یی طرابلس غرب ولایتی اوزرنده کی حقوق ومطالبنك (؟) تصدیقنه مجبور ایتمك ایچون یاپمقده دوام ایده جکنی افاده ایلمشدر.

حکومتك بیاننامه سی

حکومت پایتخنده بر بیاننامه نشر ایده رك عثمانلی دونمانمسنك سالم اولدیغنی وبر محاربه یه کیریشه رك خسارزده اولدیغی حقنده کی شایعه نك اساسسز بولندیغنی بیلدیرمشدر.

اوسترپا

اوسترپا حکومتی؛ روما قابینه سنك ادریاتیق ساحللرنده کی وضع وطوری اصلا خوش بولمامقده در .

فی الحقیقه ایتالیا حکومتی؛ تورکیانی طرابلس غرب اوزرنده ادعا ایتدیکی حقلری تصدیق ایتدیرمك ایچین بوتصمیمقله توسل ایتدیکنی بیلدیرمش ایسه ده ، بو تأویل اوسترپانی تامین ایتمکدن عاجز قالمشدر . ایتالیانك ادریاتیق دکزلرنده کی جولانلرینه قارشی ، اوسترپانك دخی خفیف برفیلو سوق ایده جکی روایت ایدلمکده در .

ایتالیا نشانلری

محاربه دن اول ایتالیا حکومتندن نشان قبول ایتمش اولان عثمانلی ضابطلری ، بوکونکی نامردانه وضعیتندن دولایی حائز اولدوقلری ایتالیا نشانلرینی اعاده ایله مشلردر .

ایتالیا سلاحلری

چینه دن النان خبرلره کوره ادریاتیق دکزلرنده جولان ایدن ایتالیا فیلوسی ، قره داغ ساحلنه برچوق سلاح چیقارمشدر .

یانیه ده کی فداکارلق حسلری

ایتالیانك ادریاتیق ساحللرینه تجاوزی مناسبتیله یانیه ده حمیتکارانه هیجانلر ابراز ایدلمشدر. بوتون اهالی؛ بوحیدودجه حرکتلره قارشی فداکارلق لزومنده متفقدرلر .

بو تهلکه اوکنده بوتون وطن اولادلری اتفاق ایتمشلر ودشمنه قارشی برقلب وبر حس ایله مدافعه یی عهد ایلمشلردر .

تکذیب

اولیسی کون انتشار ایدن روچه غزته لر ایتالیا فیلوسنك آولونیه و دراج اسکله لرینی عسکر اخراجیله ضبط ایتدیکی ومرانبوزی ده اشغال ایلدیکنی یازمشلر ایدی . بز بوبابده اك موثوق منابعله مخابره ایتدك . آلدیغمز اك دوغرو خبرلره استناداً بوخبرلرك یلان اولدیغنی تأمین ایده بیلیرز .

معمافیه ، ایتالیا ، دونمامسزلغمز حسبیله طرابلس غربه عسکر سوق ایده جکمزی اکلایه رق بزه اعلان حرب ایتمشدر . ایتالیا، اوناوودلق ساحللرندن بر قاچ دانه سنه عسکر چیقاریر ایسه، بزم ایله مصادمه ایتمك فرصتی

یکی لسانله حکایه

بومبا

– علی سهایکه – (کنیج قلملر) دن

[دونکی نسخه دن مابعد]

چیقاردی. واوزون صاچلرینی قاشیمغه باشلادی. کوزلری ایاقلرنده ایدی. قیزه باقه رق صوردی:

— بوادملر نره ده؟

— بزم أوده! شراب ایچیورلر.

— قاچ کشی ؟

— داسقالله برابر درت کشی ...

بردن کوزلرینی قالدیردی و:

— هایدی کیت سویله ؛ بن کله جکم .. دیدی . « بابا استویان خسته » ایمش ، دی . قیز « سوسدیراوی» دیدکدن صکرا چیقدی.

قاپویی آچق براقشدی . شدتلی بر روزکار کیریور ، لامبانك ضیاسنی دالغالاندیریور . ماغدالك اتکلرینی قلداتیسوردی ، بوریس قاریسنه باقدی. بتمشدی . صانکه او بودقیقه ئوله جکدی. صاپ صاریدی . . یوریدی قوتلی قوللاریله دایاندینی دیوارdan اونی چکدی.

— قورقما ، دیدی ، بن یاریم ساعت صکرا کلیرم .

ماغدا اغلامغه باشلادی . تا ایچندن کلن هینجقرقلرله صارصیلیور:

— آه کیتمه، کیتمه، کیتمه بوریسجکم دیه یالوارییوردی . بوریس اونی اوپه رك تسلی وتسکین ایتمکه چالیشدی . اکر کیتمز ایسه کلوب مطلقا بر ادبسزلك ایده جکلرینی ، بابا استویان کیتسه زوالللی اختیاردن حقارت

واشکنجه لرله پاره پاره ایتسه جکلرینی اکلاندی وعلاوه ایتدی:

— خائنلر بابامك هرشیئی صاندیغنی خبر آلدیلر. هجرت ایده جکمزی تخمین ایتدیلر . شیمدی بوتون ثروتمز اولان ۸۰۰ لیرایی ایستیه جکلر. بابام کیدرسه اشکنجه وتحقیر ایده جکلر. شیمدی بن کیدر اونلره قونوشور. کندیلریله برابر داغه چیقمغه راضی اولدیغمی سویلرم. وبارالرکده هنوز النمدیغنی ، بر هفته صکرا آلمزه کچه جکنی اکلاتیر وقاندیریرم یارین اقشام بزی بوراده بولامازلر. . . .

ماغدا، مأیوس وپریشان:

— آه اینانمازلر، سکا بر فنالق یاپارلر.

دیدی بوریس تکرار تأمین ایتدی مطلقا قاندیرا جغنی، بویله حرکتدن باشقه چاره اولمدیغنی

بابا استویان کیدرسه ایشته اصل فنالق او وقت اولاجغنی اوزون اوزادیه اکلاندی . ماغدا عصبی ودرین هیجقرقلرله اغلیور، قیورانیور. اینجه بارمقلریله قومرال صاچلرینی صیقیوردی. بوریس قالیاغنی باشنه قویدی. قاریسنی تکرار اوپه رك وألنی صیقارق:

— هایدی سوکیلم ، جسور اول دیدی. یارم ساعت صکره کلیرم ، یانارز. بو صوك کیجه نك هیجانلری بزه برخاطره اولور.

قاپویه یوریدی. ماغداده برابر یورودی . تتره مك برسسله:

— بن ده کلیم، بوریس!

دیدی لکن قوجاسی راضی اولمادی:

— سن اورادہ سرخوشلرك ارasسنده نه یاپاجقسك ؟ بوراده اوطور. بکله، یارم ساعت

سوکیلم؛ جسور اول.

— آه باری یانمه روولور آلسه ك ...

— محاربه یه کیتمیورمکه .. قونوشه کیدیورم. لزومی یوق ! دیدی . وعصبی استعجال ایله دیشاریه چیقدی . ماغدا قالمشدی . قراکلق الله طوتولاجق وحشتی اوله جق قدر سیاه وکثیف ایدی . قوجاسی بو قراکلقده غائب اولمشدی . سوکیلی بوریس یوتان بوسیاه روزکارلی کیجه نك عمدی آندیرالم ثولومی اخطار ایدن قورقوتوجی قارا کلکوزلرندن وجودینه ، دامارلرینه کیریور، قانینه قاریشیور، روحنه نفوذ ایدییوردی. باشی دوندی . هنجقرقلرله وکوز یاشلری ایچنه طیقساندی . اولدیغی یره ییقیلدی . کوزلری

یتمدی

دارالفنون طلبه جمعيتنك پروتستو

تلغرافلرى

دارالفنون عثمانلى طلبه جمعيت متحده‌سى طرفندن پارس ولوندره طلبه جمعيتلرينه كشيده اولنوب برو صورتى تان وتايمس غزته‌لرينه كوندريلن تلغرافنامه‌نك صورتيدر:

[ايتاليا حكومتنك قواعدحقوقيه‌ووجدان بشريته قطعياً منافى اولان وقرون وسطى باربارلغلرينه بر نمونه تشكيل ايدن تجاوزات وديشانه‌سى تركيانك كنج ومنور دماغلرى تلمين ايله مدنيت وانسانيت دعواسنده بولنان ملل متمدنه‌نك بو حال وحشى سكوتله تلقى ايتمسنده صوك درجه‌ده تأسفلر ايلر وآنجق حيدودلره ياقيشان شوحركتك عصر حاضر تاريخنه نه صورتله قيد ايديله‌جكنى سزلردن سؤال ايدر.]

على جاسوسلق

داخليه نظارتنه افرنجى ٢٩ ايلول تاريخيله طرابلس‌غرب ولايتى والى وكالتندن آتيده‌كى تلغراف وارد اولمشدر :

بوكون ساعت اون برچق رادەلرنده زاتيزور منطقه‌سى داخلنده وغويتن طاش اوجاغى قارشوسنده كشت و كذار ايدن ١٤ زرهليدن بريسى برفابريقه‌يه اون بر كشى ايندىره‌رك قره‌يه جيقارمش ، بونفرلر اورادە نظر دقتى جلب ايدن طاش اوجاغنده‌كى عمله‌لرك يانينه تقرب ايتمش ونه ياپدقلرينى ، نيچون طاش جيقارمقده اولدقلرينى عربجه اولەرق سؤال ايلمشلردر . لكن بودشمانلرى كورن اهالى صادقه درحال طوپلانەرق اونلرك اوزرينه يورىمشلرسەده نفرلر اهاليك اجتماعندن اول يرلرينه عودت ايدرك دكزه آچلمشلردر .

شايعه‌لر

محاربه زمانلرى دائما برچوق شايعه‌لر ويالان دوريدر . باخصوص بزم وضعيتمزه ؛ بوكبى يالان روايتلره دها مساعددر .

محترم و طنداشلريمز ، هركوز روبجه غزته‌لرده برطاقم حوادثلر و خبرلر اوقوماقده درلر . بونلرك هيسى دوغرى دەكيلدر . هله نأسميرنى غزته‌سى ؛ هركسه معلوم اولدوغى اوزره وطنى و ناموسنى پاره مقابلنده اجنبى برحكومته ساتمش‌سفيل بر ورقپاره اولديغندن يوغزته‌نك بزه عائد اولەرق يازه‌جغى خبرلر بالطبع يدخواه وبدانديش احوالدر . ولى عهد سلطنت حضرتلرينك ايتاليا قرالنه تلغرافله مراجعت ايده‌رەك عادنا استدعاى متاركه ايلديكى يولده‌كى خبرلرى انجق بوغزته يازا . بونلرك هيسى تدقيق و تكذيب ايتمكه ايسه ، بزم وقتمز مساعد دەكيلدر .

بوتون وطنداشلرى تأمين ايدرزكه ، كرك له و كرك عليهده هرنه اولورسه اولسون دوغرى اولماق وصلاحيتدار منبعلردن تأييد ايدلمك شرطيله وقايعى بوتون چپلاقلغيله يازماقده قصور ايتمه‌يه‌جكز .

محترم قارئلريمزك بوندن امين اولەرق اويله برطاقم و رقپاره‌لرك مختلف مقصد واملاره مستند و قراكلق و بد خواه منبعلردن مترشح خبرلره لزومنسدن زياده اهميت ويرمامالرينى بالخاصه طلب ورجا ايلەريز .

روسيه‌نك طلبى

روس مطبوعاتنه نظراً ايتاليا حربى مناسبله روسيه ؛ عثمانلى حكومتنك قره دكز وجناق قلعه بوغازلرينك روس زرهليرينه آچيق بولندير سنى ايسته‌يه‌جك‌در .

بو خبرى بزيك اعتماده‌شايان كورميوروز . زيرا بوغازلر مسئله‌سى ، شرق مسئله‌سنك بر صفحه‌سنى احتوا ايلەمكه‌در ودولت ؛ حسب العهد بوغازلرى هيچ بر دولتك حرب گميلرينه قارشى آچمغه مقتدر دەكيلدر .

روسيه طرفندن بويله بر تكليف برچوق سياسى وخامتلر توليد ايده‌بيلير . روسيه‌نك بو دقيقه‌يى هر كسدن زياده تقدير ايتمه‌سى طبيعى اولديغنه كوره بو حوادثى احتياطله تلقى ايتمك لازم‌در .

طرابلس غرب

طرابلس غرب حقنده هر غزته بر طاقم شيلر يازيوره . بز تأمين ايده بيليرز كه ، بونلرك هيسى هنوز تأييده محتاج حوادثلردندر .

طرابلس غربده بومباردمان دوامايتديكى وايتالياعسكرينك ديشاريه چيقديغى خبرلرى ده بوقيلدندر . بونلرى تأييد ايده‌جك قطعى معلومات يوقدر . يالكز شوراسى محققدركه طرابلس غرب داخلنده‌كى عربان وعشائر سلاح وجبخانه‌لريله اشاغى‌به كلەرك وطنى مدافعه‌يه حاضر بر وضعيت المشلر ومصر جوارنده‌كى عربانده جهاد مقدس ديدكلرى بو حربه اشتراك ايدرك دين ووطن مجاهدلرينه ايجاب ايتديكى زمان مصر اوزرندن ارزاق كتيرمكى تعهد ايلەمشلردر . سنوسيلر ، بو حيدودلق قارشوسنده الك حقيقى والك صميمى بر هيجان دينى والك قلبى بر حس وطنپرورى ايله دشمنه اتش پوسكورمكده‌درلر .

تيتونينك تأمينلرى

ايتاليانك عثمانلى اوروپاسنه كلەرك پرەوزه‌يى بومباردمان ايتمه‌سى بوتون اوروپاده بويوك بر سوء تأثير حاصل ايتمش‌در .

باش مقاله‌لريمزى تعقيب ايدن محترم قارئلرمزجه معلوم اولديغى اوزره بوكونكى طرابلس غرب مسئله‌سنك ، الجزيره قونفرانسنك برنتيجه‌سى اولماسى احتمالندن بحث ايلەمش ايدك . الجزيره قونفرانسنده ، ايتاليانك طرابلس غرب حقنده‌كى املارى احتمال كه معذور كورولمش‌در . يونك ايجون ، الجزيره قونفرانسنده بولونان دولتلر ؛ بوكون ايتاليانك حيدودلغنه قارشى بلكه آغز آچمايورلر . فقط عينى دولتلر ؛ ايتاليانك عثمانلى اوروپاسنه كلوب تعرض ايتمه‌سنى اصلا مسكوت كچه‌مزلر . ذاتاً عثمانلى ـ ايتاليا حربنك الك مشكل صفحه‌سى ، يونك شرق مسئله‌سيله اختلاط ايلەمسى‌در . ايشته دولتلر ؛ بوكون ايتاليانك ادرياتيق ساحلنده‌كى عثمانلى ليمانلرينه تعرضيله برابر ، بوتهلكه قارشوسنده بولونيورلر . ايتاليانك عثمانلى اوروپاسنه تعرضى حكومات معظمه ، صاحب عموميه‌يه قارشى بر تجاوز صورتنده تلقى ايتمشلردر . يونك اوزرينه ايتاليا ؛ ذاتاً مدنيتك افكار عموميه‌سى قارشوسنده حيدودلغيله محكوم اولمش ايكن ، برده اوروپا مسالمتى اخلال تهمتيله بوسبوتون سقوط ايتمسندن فوق العاده تلاش واندىشه‌يه‌دوشمش‌در .

دونكى نسخه‌مزده ايتاليانك رسمى بر بيانناممه‌سندن بحث ايديوردك . ايتاليا ، بوحركتنى معذور كوسترمك ايچين ، بومعامله‌لرك طرابلس غربده ادعا ايتديكى حقوقك دولت عليه طرفندن تصديق ايدلمه‌سى ضمنده بر تضييقدن عبارت اولديغندن بحث ايتدى .

ايتالياپه طرابلس غرب مسئله‌سنده اك مساعد بروضعيتده اولان فرانسه دخى ، ايتاليا فيلوسنك پرەوزه‌يه تعرض ايتمنى موجب تهلكه كوردىكندن ايتاليانك پارس سفيرى موسيو تيتونى فرانسه خارجيه نظارتنه كيدرك بعض تأمينات ويرمشدر . بوخصوصده‌كى استطلاعمزه نظراً ، موسيو تيتونى فرانسه خارجيه ناظرينه عيناً شوسوزلرى سويله‌مشدر :

[پرەوزه‌نك ايتاليافيلوسى طرفندن استيلا ايدلديكى شايعه‌سى كلياً يالاندر . يالكز ايتاليا دونانماسى طرفندن پرەوزه ليمانده بولنان عثمانلى حرب گميلرى ضبط ايديله‌جكدر . اوروپاى عثمانيه عائد بو تدبيرلرك اتخاذنى ايجاب ايدن سبب ايسه ، ايتاليانك ادرياتيق ساحللرنده محافظه‌سز بولنان ليمانلرينك تورك دونانماسى طرفندن بومباردمان ايدلمسى احتماليدر .]

موسيو تيتونينك فرانسه خارجيه ناظرينه ويردىكى بوتأميناتى ناظر كافى كورمامش وبونك بالقان شبه‌جزيره‌سنده بعض قاريشيقلقلره ميدان ويرمسى احتمالندن بحث ايتمش‌در . فرانسه خارجيه ناظرينك بواعتراضى اوزرينه تيتونى شوجوابى ويرمشدر :

[ايتاليا دونماسى طرفندن عثمانلى حرب گميلرينك ضبطى اوقدر سرعتلى اولەجق دركه ، بوقدر آز برمدت ظرفنده بالقان حكومتلرينك ايتاليا تدبيرلرندن متأثر اولمغه وقت بولمارى امكانسز بولونەجق‌در]

شوسياسى مكالمه‌يه لايق اولديغى درجه‌ده اهميت ويرلديكى تقديرده محاربه‌نك بوكون توليد ايتديكى وضعيت بردرجه‌يه قدر اكلاشيله بيليور .

ايتاليانك مقصدى [طوغوكارى] بر حركتله عثمانلى دونماسنى ياقمق ايدى .

حالبوكه ، ژاپونيانك طوغوسيله ايتاليانك قورصانلرى اره‌سنده دنيالر قدر فرق وار .

تايمسك فكرى

حال حاضره‌كى عثمانلى ـ ايتاليا وضعيتى تدقيق ايليسان تايمس غزته‌سى بوحالك اوزون مدت دوامى قابل اولەماپوب قريباً بويوك دولتلرك تضييقى بر توسط اجراسنه مجبور اولەجقلرينى بيان ايديور .

انور بكك تأييدى

ويانەنك اك معتبر غزته‌سى اولان نويه‌فرايه پرەسه غزته‌سنك محرريله ملاقات ايدن حريت مجاهدى انور بك ، تركيانك يونانستانه‌شدتلى مأل وتهديدى حاوى بر نوطه كوندرديكنى تأييد ايلەمش‌در .

سلانيك نمايشلرى

ايتاليا حيدودلغندن متأثر اولان سلانيك وطپروورلرى هيجانلى نمايشلر اجرا ايتمشلردر . بواثناده بعضيلرى هيجانلرينه مغلوب اولەرق ايتاليا قونسولوسخانه‌سنك قپوسنه يومروقلر ايندىرمشلر ايسەده ، دها معتدل اولانلر طرفندن منع ايدلمشلردر .

سلانيك وطپروورلرى عبدالحميد ثانينك محبوس بولوندىغى كوشك اوكنده‌دخى نمايشلر يامشلردر . بوكونكى طرابلس غرب مسئله‌سى عبدالحميد ثانى پولتيقه‌سنك نتيجه‌سى اولديغندن اهالينك بوجريانى اورادەكى محافظ مفرزه طرفندن طاغيدلمشدر .

عثمانلى دونانماسى ايچين

ايتاليا غزته‌لرى ، ايتاليا فيلوسنك عثمانلى دونانماسنه تعرض ايتمه‌سى لزومنى حكومته توصيه ايتمكده‌درلر . يالكز عثمانلى دونانماسنك ، ادرياتيق ساحلنده‌كى ايتاليا ليمانلرينه قارشى بيطرفى بر وضعيت آلديرلماسنه غيرت ايدلمسى خصوصنده متفقاً درميان ايلەمكده‌درلر .

آلمان مطبوعاتى

[ادارەخانه‌مزه تبليغ ايديلان فرانسزجه‌سندن مترجمدر :]

آلمانيا مطبوعاتى ايتاليانك حركتى عليهنده متحدالسانلر . (غازەت دوفرانق) ديوركه :

ايتاليانك حركتى انجق قبا ووحشيانه برسياست نقطهٔ نظرندن اكلاشيله بيليور . بيلديكمزه كوره ايلك دفعه اولمق اوزره بر دولت معظمه اولمق اوزره بر دولت معظمه ديكر بر دولته

يكى لسانله حكايه

بومبا

ـ على سهابكه ـ (كنج قلملر) دن

[دونكى نسخه‌دن مابعد]

وحشى وسياه كيجه‌يه ديكمش ، سياه وصوئوق روزكارك آلتنده آغليور ، فاصله‌سز هنجيق‌ـ ريقارله قيورانيوردى .

***

بابا استويانى دائما ، كونش باتدقدن برساعت صوكرا ياتار ، همان اويور وصباح اولمازدن ايكى ساعت اول اويانيردى . قوشاغنى صارارق قاپوسنى آچدى . كليني باغچه قاپوسنك اشيكده اوزانمش كورنجه شاشالادى .

— نەياپيورسك اورادە ؟

ديدى . ماغدا قاپن باباسنك سسنى ايشدير ايشتمز قالقدى . طوپلاندى :

— هيچ ديه جواب ويردى ، ديشاريه چيقاجقدم ، اوزانمشدم .

اختيار اوجاغه دوغرى يورودى . ماغدا قاپوبى ايتدى واوجاغه قوشدى . اودون آندى . طوتوشديرمغه باشلادى . اختيار چوبوغنى دولديريوردى . ماغدا آتشى ياقدقدن صوكرا اورتادە ، قابا وقالين آياقلى ماصه‌نك باشنده‌كى برصندلىيه اوطوردى . دبرسكلرنى دايادى باشنى الارينك ايچنه آلدى . ايشته يارىم‌ساعت اوليوردى . بوريس هنوز كلمه‌مشدى ، نيچون بوقادار گچكمشدى ؟ قابى بورقولويور و آوازى چيقدينى قدر هايقيرارەق آغلامق ، كندينى يرلره آتمق ، قوشارق مەلينانك اوينه كيتمك ، بوريسى بولمق ، اونك قوللرى ايچنه آتلمق ايستيوردى . بابا استويان قانبورنى چيقارمش ، ساكن وعبوس چوبوغنى چكيور وصول آلتنك اورتاپارماغيله بورنى قاريشديريپيوردى . خراب واسكى ساعت ، دورمش‌دە صانكه يكيدن كندى كندينه ايشلمكه باشلامش گبى ، حزين بتون نبضلرنى تكرار ايشيتديريپيور ، طوتوشان اودونلر ينه اودانك ايچنه قيرمزى كولكەلر ، قيرمزى خيالار دولديريپيور ، صوئوق روزكار وحشى ، دها خائن هايقيريپيور ، پنجره‌نك قاپاغنى دها زياده صارصيوردى . ماغدا بوريسى دوشونويور وكيزلى كيزلى هينەچريپيوردى . قابى شيشيور ، كوكسنى آجيتيوردى . ديشاردن اوزاق كوپك سسلرى ايشيدلدى . بونلر مطلقا قومشونك كوپكلرى . بردن باشنى قالديردى . ايشته بوريس چيقمش اولاجقدى . كوپكلر حاولیور‌لردى . ديكلەدى اوخ بوريس كليوردى ... برقاچ دقيقه قيملدامادى اويله قالدى .

— شيمدى كوپك سسلرى ياقلاشيوردى . كندى كوپكلرى دەحاوليورلردى . فقط نيچون ؟ .. بوريسه نيچون حاوليورلردى عجبا ياننده بر يابانجى مى واردى ؟ كوپك سسلرى داها زياده ياقلاشدى ، ماغدا آياغه قالقدى . پنجره‌نك يانيه كيتدى . قاپاغى آچمغه جسارت ايدەميور ، مجهول بر قورقو اونى حركتسز براقيوردى .. كوپكلر پك ياقلاشمشلردى . آياق سسلرى ايشيديلبوردى ، ماغدانك قابى دوردى نفسى كسيلدى . كندندن گچدى .

قابى بردنبره وورلمشدى . بابا استويان صچرادى . وچبوغنى دوشوردى . ماغدا ألتى قلبنك اوسته قويدى . اوموزلرينى قالديردى . پيونى ايجرى چكدى . قابى تكرار ودهاشدنله ووردى . بابا استويان قالقدى . پنجره‌يه‌دوغرو يورودى . قوتسز برسسله :

— كيم او ؟

ديدى . ديشاردن آهنكسز برسس جواب ويردى :

— آچ بابا استويان ، بزز . قونوشمغه كلدك . قورقما !

اختيار متردد وقورقاق ، تكرار صوردى :

— سز كيمسكز ؟

— قاپودان راچوف ، پانچه ، ساندره ..

اختيار يپلديرمله اورولمش گبى طوندى قالدى . بونلر الك مدهش ، الك قانلى ، الك مرحمتسز ، الك غدار قوميته‌لردى . نهايت بونون اووا گويلرينى تتره‌تيوردى . اختيار بر خيال گبى قاپويه يورودى . آچدى . اوزون بويلى ، قهوه رنكى اثوابلى ، اوموزنده مانلهر ، برادم گورونديكوزلرى كوچك وقانلى ايدى . ضعيف وغايت چركين بر بوينى واردى . بابا استويان ، يالكز بلغار گوبلولرينه خاص اولان اواسير ومظلوم طور ايله اكيلدى ، يينه بوگوبلره خاص اولان اوچولاق وساخته سلامله ووبوو دايى سلاملادى .

— بوبوريكز غوسپودين !

ديدى راچوفك ارقه‌سنده ايكى كشى دها واردى . بونلرده مانلهر تفنگلريله مسلح ايديلر . بللرنده اوچپرازواري كوكسلرنده ، فشنگلكلر بولنيوردى . بردانەسى قيصه بويلى ، اسمردى . ديكرى راچوف گبى صارى ، فقط دها گنج ودهـا آز چركين‌دى . ماغدانك كوزلرى آچيلمش ويوزى بم بياض اولمشدى قوشدى . راچوفك ياقلرينه صارلدى . اوپمكه باشلادى . اغلايەرق استرحام ايدييوردى .

— غوسپودين ! بوريس نرەده ؟ آه بوريس نرەده ؟ راچوف ياقلرينه قاپانمش كوزل صاچلرينى متورم وچامورلانمش بيلانلره بكزەين پارمقلريله اوقشايەرق :

— قالق سوسيالبست داسقالبچه ، قالق .

بيتمدى

ایتمه‌یی وعد ایلمشدم . شو معروضاتمله اووعدمی ایفا ایده‌بیلدم ایسه یوبایده‌کی افتخاری (اتحاد) جریدهٔ معتبره‌سنه تقدیم ایله کسب شرف ایلرم . اونك ، آمال عالیه‌یی قارئلرینه تقدیه سبب اولمقله هرزمان افتخار ایتمه‌یه حقی واردر .

اکر زمین دها زیاده مساعد بولنسه ایدی بالطبع رقابت جهتی دخی مقایسه ایدردك . . فقط اساساً بزشمدیلك رقابته دکل دفع احتیاجه محتاجز . ایشته اونك ایچون ای قارئلر ! آلکز ! (تحادسیر سفائن شرکتی) حصه‌لرندن آلکز ! وطنك سعادتی ارزو ایتمه‌ین فصدلره رغماً آلکز ! احتیاجات اقتصادیه وتجاریه‌مزی تأمین ایتمك ایچون آلکز ! . . آلکز ای حمیتلی عثمانلیلر آلکز ! . چونکه برمملکتده تشکل ایدن شرکتلرك ترقیسی ، اتحاد ملینك الك بارز برنمونهٔ تمالیسی‌در .

ع . ع .

پیك شوکت حقنده

بوکونکی تلغراف قسمنده ایتالیاکیلرینك برسفینه‌مزی تخریب ایتدیکی محرردر . تأسیرینی بوخصوصده شو معلوماتی ویریور :

« بر ایتالیا حرب کیمسی عثمانلی « پیك شوکت » حرب کیمسنه تصادف ایدرك تعرض ایتمشدر . پیك شوکت درحال بوتعرضه مقابله ایتمش وارلرنده بر حرب آچلمشدر . پیك شوکتك مدافعه‌سی دلیرانه و قهرمانانه وقوع بولمشدر .

پیك شوکتك مغدانه وشجیعانه مدافعه‌سی اوزرینه ایتالیا کیمسی محاربه‌یی ترك ایله انکلره آچیلمشدر .

بومحاربه‌دن دولایی هرایکی طرف کیمیری براز خسارتزده اولمشلردر .

آمریقا جمهور رئیسی

امریقا جمهور رئیسی موسیو تافتك ، محاربه‌نك تعطیلی لهنده برتوسط اجرا ایتمك نیتنده اولدیغی شایع اولمشدر .

لوندره‌ده‌کی یونان سفیری

لوندره‌ده‌کی یونان سفیری موسیو بهنیادی ، بر بیانناسه نشر ایدرك حال حاضر مناسبتیله حکومت متبوعه‌سنك مسالمتپرور لکنی اعلان وکرید مسئله‌سنك صفحه‌لرینه ذره قدر بر مداخله وحق ادعاسی فکری اولمایوب بونك حامی دولتلره عائد اولدیغنی ذکر واتیان ایله‌مشدر .

درسعادت تجارت اوطه‌لری

استانبولده‌کی تجارت اوطه‌لری اوروپا دولتلرینه برتلغراف چکه‌رك ، ایتالیا ـ تورك مخاصمه‌لرینك اقتصاد وتجارته ایندیره‌جکی ضربه‌لری تعداد ایله بومخاصمه‌لرك سرعتله رفعی ضمننده توسطاری تمنی ایدلمشدر ،

لوندره‌ده سفیرلر

لوندره‌ده‌کی بویوك سفیرلر اجتماع ایده‌رك کیجه قنارلرك منی وکومور ده‌بولرندن اجنبی تجارت کیلرینه کوسور ویرلماسی حقنده‌کی قراردن دولایی اوزون مذاکره‌لر ایتمشلر ایسه‌ده ، برقرار اتخاذ ایدمامشلردر .

فوأد پاشانك مکتوبی

اعیان اعضاسندن مشیر فوأد پاشا آجیق بر مکتوب نشر ایدرك ایتالیانلردن عسکری بر دوئللو طلب ایله‌مشدر .

ایتالیانلردن تشکیل ایدیله‌جك ایکی قطعهٔ عسکریه عینی صورتله تشکیل ایدیله‌جك مساوی قوته ایکی عثمانلی قطعهٔ عسکریه‌سیله بیطرف بر دولتك اراضیسنده برمبارزه اجرا ایلیه‌جکلردر . بومبارزه‌نك نتیجه‌سی ، طرفینك شجاعت ومزیت عسکریه‌سنی کوسترمه‌جك درکه ، نتیجه‌ده ایتالیانلرك قیمت حربیه‌ده‌کی لیاقتسزلقلری ثابت اوله‌جقدر .

کامل پاشا

آمالیانك خصوصی بر تلغرافنه کوره ، کامل پاشا ، باب عالیه دعوت ایدلدیکی حالده اجابت ایله‌مامشدر . فقط عین کونده انکلیز سفارتخانه‌سنده مدعو بولندیغی طعامده اثبات وجود ایتمشدر .

یونان قرالنك بیاناتی

الیوم قوپنهاغده بولونان یونان قرالی بر غزته‌جی ایله وقوعبولان ملاقاتنده شویله ادارهٔ کلام ایتمشدر :

« اناطولی ایشلرندن طولایی صلح عمومیی آنبارك کوچوك قابوسنه قوشدی . آچدی وایچری کیردی . اوچ بارداق ایله بردستی شراب کتیردی . حیدودلرك اوکنه قویدی . صوکرا تکرار انباره کیردی . مزه‌لك بیر وطورشو چیقاردی . قومیتالر بریر اوزرینه عجله ایله ایچورلردی . راچوف :

— بویله مزه‌یه لزوم یوق . دیدی . بز جانسز مزه ایستهمیز بولافدن برشی اکلامیان ماغدایی بلندن طوتدی واوپمك ایستدی . ماغدا مقاومت ابتدی وآغلامغه باشلادی . راچوف کنج قادینی براقه‌رق دیپوردی‌که :

— بنی اقلرکدن مزه آلاجغم . سن سوسیالیست دکلیسك . سوسیالیستلر هرشیده اشتراك ایسترلر . بنده سنك یاناقلریکه بوریسله مشترکم ! . .

ماغدا جیرپینیوردی . راچوف جبرکین وعقور سسیله دیدیکه :

— اکر بویله مانبتمزلك ایدرسك بوریسی کوره‌مزسك . اوتی کسه‌رز . . .

ماغدا بولافی ایشیدنجه تکرار هینجقیرمغه وراچوفه یالوارمغه باشلادی . آرتق راچوف اونك تازه یاناقلرندن بول بول اوپیوردی . قدح قدح ایچیور وتکرار تکرار اوپیوردی !

آرقداشلرینه :

سزده مزه آلیکز ، به ! دیدی . جانسز بر یوماق کبی ماغدایی اونلرك قوجاغنه آندی . بو ایکی قوتلی حریف بونفیس قادینه یاپیشدیلر . بردانه‌سی انکلرینی قالدیرماق ایسته‌یوردی . دیکری دها فنا سرخوشدی . دیشلریله أو الرینك ایچنده طوتدیغی بوکوزل باشك یاناغنی ایصیرمشدی .

ماغدا بردن هایقیردی . وقوجاقلرندن قورتولدی . صاغ یاناغنك ایکی یرندن قان آقیپوردی . بابا استویان بومنظره‌یی کورمه‌مك ایچون اوجاغك کناریته چومه‌لدی و باشنی آووجلری ایچنه آلدی . کوزلرینی آتشه دیکدی . ماغدا آلنی یاناغنه قویمشدی . پارماقلرینك اراسندن سیزیلتیسله قان صیزیپور واغلیوردی . حیدودلر بوکوزل قادینك بوقان ایچنده اغلامغه باقارق صانکه محظوظ اولیور .

سفینه‌لری طرفندن دردست ایدلمك ملاحظه‌سنه مبنی بولدن کری دونمشلردر .

مرکز عمومی

عثمانلی اتحاد وترقی جمعیتنك سلانیکده‌کی عمومی مرکزی شدید المآل بر بیانناسه نشر ایتمشدر . جمعیت بو بیانناسه‌سنده ایتالیانی شدنله تنقید ایدرك طرابلس غربده‌کی حرکتنی سیاسی بر حیدودلیقله توصیف ایله‌مشدر .

بروسه کوکلیلری

بروسه‌دن پایتخته چکیلان بر تلغرافده اوراده ایتالیا ایله حرب ایتمك اوزره ٤٠٠٠ کوکلینك حاضر وحکومتك امرینه منتظر بولوندیغی بیلدیرلمشدر .

وکلا مجلسی

استانبولدن کلان خبرلره نظراً وکلا مجلسی بکون کون اجتماع ایدرك کیجه یاریسنه قدر مذاکره ایتمشدر .

بوبایده طنین رفیقمزك ویردیکی معلوماته کوره ، وکلا مجلسی ، عثمانلی حقوقنك صونك درجه‌یه قدر محافظه‌سنی قرار التنه المشدر .

ایتالیانلرك حمایه‌سی مسئله‌سی

داخلیه نظارتنك ولایت مقامنه کلن تلغرافی صورتیدر :

[آیدن ولایتنه]

دولت عثمانیه ایله ایتالیا بینده‌کی حال حرب حسبیله ممالك عثمانیه‌ده‌کی ایتالیا تبعه‌سنك سیاسی وقونسولوسلق خصوصلرنجه حمایه‌سی ایچون المان قونسولوسلرینه تعلیمات اعطا اولدیغنه دائر المانیا سفارتندن ویریلان نوطه‌یه جواباً حکومت عثمانیه ممالك عثمانیه‌ده‌کی ایتالیا تبعه‌سنك حال وموقع قطعیسی حقنده قرار اتخاذی حقنی محافظه ایتمکله برابر دولت عثمانیه ایله ایتالیا حکومتی بینده منعقد معاهدات ومقاولات حال حربدن ناشی کأن لم یکن حکمنه کیردیکی جهتله المانیا قونسولوسخانه‌لرینك بالکز اوروپا حقوق عمومیهٔ دولی حدود قطعیه‌سی داخلنده اوله‌رق تبعهٔ مذکوره‌یی حمایه ایتملرینه حکومت سنیه‌جه موافقت ایدلدیکی صدارت عظمادن سفارت مشار الیهایه تبلیغ وعدلیه نظارتنه معلومات اعطا قلنمغله اکا کو معامله ایفاسی با امر سامی تبلیغ اولنور .

فی ٢٠ ایلول سنه ٢٧

داخلیه ناظری وکیلی نامنه

علی فوأد

—••—

وقت سفرده عزتلر

مطبوعات قانوننك اوتوز اوچنجی ماده‌سنده وقت سفرده وحرب نهلکه‌سی بولندیغی زمانده قوای بریه وبحریه‌نك اجرا ایده‌جکلری حرکاته ودولتك اسباب ووسائط تدافعیه‌سنه دائر غزته‌لرك نشریاتی لدی الایجاب مقام سامی صدارتپناهیدن واقع اوله‌جق امر واعلاماتی اوزرینه منع اولنه‌جغی وخلاف ممنوعیت نشریاتده بولنانلرك الی لیرادن ایکی یوز لیرایه قدر جزای نقدی ویاخود الی ایدن ایکی سنه قدر حبس ایله یا بو ایکی جزادن هرایکیسیله مجازات اولنه‌جغی محرر اولوب احوال حاضره سببیله اوکی نشریاتك منی مقتضی بولندیغی حربیه نظارت جلیله‌سی مقامندن اشعار قلندیغندن بو یولده اعلان رسمی نشری بامذکرهٔ سامی ازبار وایجابی اجرا ایدلمشدر . بوراجعده مقتضاسنك ایفاسی داخلیه نظارتندن اشعار اولنمشدر .

—••—

شهریمزده‌کی ایتالیا عمله‌سی

ولایتمز داخلنده برچوق ایتالیا عمله‌سی وارلردر . حرب حسبیله بو عمله‌لرك دخی اخراجی لازم کادیکندن اساساً بر سوسیالیست اولان بوعمله‌لر ، حکومتلرینك برطاقم سرمایه‌دارلرك امالنه آلت اوله‌رق کندی انکلرینی قاندیرمالرندن دولایی فوق العاده متأثر درلر بولاشدیرماسندن دولایی خبر آلدیغمزه کوره بوعمله‌دن برقسمی قارشی یاقه‌ده حکومتلرینك مسلکی علیهنده بعض تظاهرات اجرا ایتمشلردر .

مع مافیه ، بوعمله حقنده حکومت مرکزیه هنوز قطعی بر امری ویرامامش‌در .

—••—

شرعیه تمیزلری

طشره محاکم شرعیه‌سندن اعطا اولنوب صرف اصحاب دعوانك خصوصات ذاتیه‌سنه

لردی . هپسی صوصیورلردی . اختیارساعت بو تجاوز واعتسافدن متأثر اولمش کبی یئه تیق تاقلرینی ایشتدیریور ، روزکارك کورولتوسنه خروس صدالری قاریشیوردی . راچوف سوزده آچیدی :

— اغلاما ماغدا ، دیدی ، شمدی بوریسك کلیر . اوراسی اوبر . اجیسی قالماز . هایدی بن مانده‌لین چالایم بزه براز رقص ایت . . . . .

و اوجاغك یاندن ماندولینی آلهرق بر پولقا چالمغه باشلادی .

ماغدا آغلیور :

— بن اوینامق بیلمم قاپودان !

دیپوردی . راچوف قالقدی . ماغدانك یاننه کیتدی . قولاغنه مؤثر ووحشی برسسله :

— اکر اویناماز ، نشه‌مزی قیرارسه‌ك بوریسی کوره‌مزسك . کیدرکه‌رز .

ماغدانك بوتون وجودی صارصلدی کوزلرینك یاشی دیندی . و متوکل برسسله :

— اوینایه‌یم ، آه بوریس . . . دیدی .

راچوف اوطوردی . ماندولینی چالمغه باشلادی .

دیکر ایکی جیدود . دورمادن ایچیورلروکوله رك ماغدانك اوینایشنی سیر ایدیپیورلردی « یاناغندن اقان قان بیاض بوینه . کیدیپیور اوکا تکرار حیاته کلمش بر شهید منظره‌سی ویریپیوردی . ایصیران حیدود باشقه بر آرزو اظهار ایتدی »

— قاپودان ، دیدی ، انکلرینی قالدیرسین اویله اویناسین ، باجاقلرینی کورهلم

راچوف ماغدایه دوندی :

— هایدی ماغدا بونی‌ده یاپ باجاقلرینی کورسونلر ! ارتق کیدهلم بوریسکی کوندرهلم . .

کنج قادین برآن دوردی بابا استویانك یاقدی . یوزینی اتشه دیکمش هیچ اونلری کورمیوردی . ایشته بوحریفلر ارتق ناموسی‌ده تحقیر ایدیپیورلردی لکن بوریس تهلکه‌ایچنده ایدی . اکر ارزولرینی یاپمسه اوقادار سودیکی بوریس کسیله‌جکدی . بر داها اونك قومسالر وچوق صاچلرینی ، مائی کوزلرینی ، کوچك وقیرمزی دودقلرینی ، طاتلی تبسمنی

یتمدی

حكومتمزك ناموسمزى ووقار يمزى محافظه ايتمك ايچون آتيلديغى يومبارزه‌ده موفق اولديغمزدن قورقولور. اونك ايچون حكومته ظهير اولملى مادةً ومعناً ياردم ايتملى يز. اكر ياردم ايتمزايسه‌ك بوكون بزى بوحاله كتيره‌نلره بزنصل لعنتلر ياغدير مقده قصور كوسترمه‌يورسه‌ك يارين احفادمزده بزه بويله معامله ايتمكده ذره‌جه‌تردد ايتمزلر. احفادمزى ذلت ومسكنت ايچروسنده براقمى ، تاريخده شيمدىيه قدر محافظه ايتديكمز شانلى نامزى قره‌لامغى البته ارزو ايده‌جك برعثمانلى يوقدر واوله‌ماز چونكه عثمانليلر صاف قلبلى ، تميز يوركلى ، حميتلى انسانلردر .

محترم اجدادلرينك بزه بيراقديغى آثارى چيكنتمك قيمتلى وطنلرينى دشمنلرك آياقلرى آلتنده كورمك اونلره اولمكدن بتردر . بو عثمانليلرك اولمز وقيمتدار بر دستوريدر . اونلرجه وطن والده ديمكدر . بوحس ايله متحسس اولان عثمانليلر البته والده‌لرينك حياتلرينه ناموسلرينه قارشى اولان تعرضى عمومى بر وارلق ، بتون برقوتله رد ايده‌جكلردر.

ايشته طرابلس غرب مسئله‌سندن طولايى ايتاليا شمدى حرب ايديبيور . ايتاليا شمدى طرابلسى وطنك مهم برقسمى جيكنمكه حاضرلا-نيور بونك ايچون اورايى بومباردمان ايديبيور فقط قارشوسنده وطنى ايچون أولمكه عهد ايتمش دشمنك فيرلاتديغى كوللره كوكسنى آچمش بر وطنپرور برعثمانلى كتله‌سى كورييور ايشته بونلر بزم طرابلسلى قرداشلريمزدر . شمدى دشمن كله‌سى قارشوسنده قالمش قرده‌شلريمزه ياردم ناموسمز ايچون لازمدر ايتالياناك بو دنيجه‌سنه اولان حركتى قوتلى بر مقابله ايله رد ايدلمز ايسه وطن اوقيمتدار آنا أولمش صايىلير ، يارين طرابلسه اوزامان بو قيريله‌سى ال كيتدكجه حرصى ارتير . او وقت بتون وطنن الله كوسترمه‌سون محو اولوركيدر. بوحاللره دوچار اولمامق ايچون شمديدن چاليشمق ، غيرت ايتمك هرحالده موافقدر .

اورته يرده عثمانلى ناموسى عثمانلى حقى وار شرفمزه ، حقوقمزه تسلط وار . بوكا كوره دوشونه‌لم يارين احفاديمزك تلعينندن اجداديمزك تحقيرندن قورتلمق ارسلانجه ، ناموسليجه يشامق ايچون چاليشه‌لم .

ايشته حرب دوام ايديبيور. دشمن كله‌لرينى وطنمزه صاووريبور. بز حالا بر فدا كارلق كوسترمه‌دك . زنكينلريمز قصه‌لرينى دولديرمقده وصارى ليرالرك ويرديكى نشئه‌لرله وطن وملتى اونوده‌رق سرمست اولمقده‌درلر. اى اغنيا !.. آلتونه طاپاجق زمانك كچديكنى اكلايكز . حقكزك ناموسكزك ازيلديكى احس ايديكز . وبوكا قارشيده حياتكز قدر سوديككز ليرا . جقلريكزى وطنكز ايچون ناموسكز ايچون ميدانه دوكوكز. فداكارلغكزى كوستريكز : اجداديمزك او محترم بابالريمزك نامنى ، شرفنى ، حيثيتنى دوشونكز. وطرابلسدن كلن ندايه دقت ايديكز .... اوراده يانان شهيد بابالريمز كفنلرينه بورونمش شيمديكى عثمانليلره بز احفادلرينه :

(بزى دوشمن آياقلرى آلتنه چكنتمه يكز) ديه فرياد ايديبيورلر . برى

طرفدن زواللى « طورغود » باغرينى آچمش ياره‌لرينى كوستريبور. بونلر طرابلس ايچون در ديبور. بزبوكا قارشى حالا اويويه‌جقمى يز. ارتق ذلت ومسكنت يتر. هيچ اولمزايسه جانله‌دكل ايسه بيله مال ايله اولسون فدا كارلق كوسترەلم. بوكون معروض قالديغمز بواسفناك حاله قارشى متفقانه وال برلكيله، جان برلكيله دونمايه چاليشه‌لم. چونكه چاليشه‌جق، فدا كارلق كوسترەجك زمانده‌يز هايدى وطنداش..

قوش غيرت وفدا كارلق سنى بكليور.

مصطفى نجاتى

ايتالياناك تهديدى

استانبولدن كلان خبرلره نظراً ، ايتاليا حكومتى كرك اوروپا دولتلرينه وكرك باب عاليه بالواسطه بعض تبليغاتده بولنمشدر . ايتاليا حكومتى ، اكر تركياده متمكن ايتاليا تبعه‌سى اخراج ايديلير وايتاليا اشيا وامتعه‌سنه قارشى بويقوتاژ اعلان ايديليرسه حربى طرابلس غربه حصر ايتمكه موفق اوله‌ميه‌جغنى بيلديرمشدر . بو خبرك اوكنده بز حيرتده قالدق . سفيل وحيدود ايتاليانك حربى ادرياتيق دكزينه قدر تشميل ايتديكى حالده، عجبا دها نه‌يوز ونه ناموس ايله حربك طرابلس غربه انحصار ايده‌ميه‌جكندن بحث ايديبيور .

ايتاليا اشيا وامتعه‌سى البته بويقوت اوله‌جق وحكومتده تركياده‌كى ايتالياناك هر حالده اخراج ايديله‌جك‌در .

ماقاروناجى دنى ايتاليا حكومتى‌ده حربى ايستديكى طرفه تشميل ايتسون . بزى ذاتاً اك زياده سيكيرلتن ماده؛ بوقجبه حكومتله‌قره‌ده مصادمه ايده‌مامك امكانيدر . بزه بو امكانى حاضرلار ايسه تنديسنه برده متشكر اولورز . سفيلر!....

—**—

صليب فكرلرى

درسعادتده‌چيقان اوسمانيشرلوئيد غزته‌سى پيزه‌موج استده‌كى غزته‌دن اقتباس وترجمه ايتديكى برمقاله‌ده، روسيه‌حكومتنك، ايا صوفيه قبه‌لرينه صليبى ركز ايده‌جكنى يازماقده‌در .

—**—

پارس عثمانلى طلبه‌سى

عثمانليلرك « وطن مسئله‌سى » قارشيسنده نه‌قدر متحد اولدقلرينى كوسترەجك تظاهرات قلوب حميتمندان وطپرورانى افتخارلرله لرزه‌دار ايده‌جك برماهيته‌در .

وطن داخلنده بولونان عثمانليلر هرآن امره ، حركته مهيا بر حال غليان وهيجانده بولونيور . خارجده‌كى قرده‌شلريمزده عثمانلى وطن مسئله‌سى قارشيسنده لاقيد قالميور وبونى هرصورتله كوستريبورلر . ايشته پارس عثمانلى طلبه‌سنن آلديغمز برتلغرافنامه هم هرطرفده بولونان عثمانليلرك شوكتلهٔ معظمه ايله يكوجود اولديغنى ، هم‌ده آرزوى مليتك نه‌دن عبارت بولوندیغنى پك واضح برصورتده اظهار واثبات ايليور. ايشته آلديغمز تلغرافنامه :

[سلانيكده روم ايلى غزته‌سنه]

پارس ١ تشرين اول افرنجى — « تان » غزته‌سى روم ايلى واستانبولدن آلديغى تلغرافنامه‌لرك ويرديكى حوادثلره باقه‌رق ديبوركه :

« حكومت عثمانيه ايتاليايه بويون اكيور حقوقنى محافظه ايله‌به‌جكنى بيان ايديبيور . »

پارسده بولونان بز عثمانلى كنجلرى ايتالياناك تجاوز شقاوتكارانه‌سنى خبر آلير آلماز پارس عثمانلى سفارتخانه‌سنه مراجعت ايتدك وحكومتمزك ايتاليانك طرابلس غربده اكتساب ايلهمك ايسته‌ديكى وضيعى تصديق ايتديكى تقديرده سفارتخانه‌يى بيقه‌جغمزى ، ناموسله ثولهمك دها شانلى اوله‌جغنى بيان ايله‌دك .

والحاصل اوروپا غزته‌لرى تركيا لهنده ادارهٔ كلامه باشلادينى حالده باب عاليدن ، وطنك منافعنه مغاير برحركتده بولونمسنه قطعياً راضى اولمايه‌جغز .

بز پارس عثمانلى طلبه‌سى وطنمزده‌كى قارده‌شلريمزك حركات وطنپرورانه‌سنه تبعيته حاضر وآماده‌يز .

پارس عثمانلى طلبه‌سى
(روم ايلى)

—**—

چتينه‌ده ميتينغ

تلغراف خبرلرينه كوره چتينه‌ده ايتاليانلر اهنده فره‌داغلىلر ميتينغلر عقد ايتمشلر و قرالك سرايى اوكنده‌ده نمايشلر يابمشلردر .

قرال نمايشچيلره قارشى شويله خطاب ايتمشدر :

« اميد ايدرمكه ، بوسنه ولادتم شنلكلرينى بودغوريچه‌دن اوته‌ده اجرايه موفق اوله‌جغم »

بودغوريچه ، عثمانلى قره‌داغ جدودى اوزرنده كائن اولديغندن قرالك بويانماسندن مقصدى ايفاده محتاج ده‌كيلدر .

—**—

سيد اميرعلى حضرتلرينك

پروتستوسى

هندستان اكابرندن لوندره‌ده مقيم اميرعلى حضرتلرى [تايمس] غزته‌سنه شومك كوندرمشدر :

« عالم اسلاميت ونصرانيت اره‌سنده حسن ومناسبات مودتكارانه‌نك محافظه وتنميه‌سى ايكى بويوك دينلر اربابينك آهنك وفاق دائره‌سنده اكر ممكن ايسه ألبرلكيله كندى دائرهٔ نفوذ داخلنده ترقيات مدنيه نامنه حركت ايتمه اخص امللر اولديغندن طرابلسك ايتاليا طرفندن استيلاسى تصورينك نتايج محتمله‌سنه انظار دقتى جلب ايچون محترم غزته‌كزك لطفكارانه مراجعته جسارت ايتدم .

انكلتره ايچين بومسئله ، بك بويوك اهميت حائزدر . مليونلرجه اسلام ، انكليز تابعيتى حائز اولديغندن ممالك خارجيه‌ده كندى قرداشلرينه تعلقى اولان هرشيئ بالطبع بزى بردقت ومراقبايله تعقيب ايده‌ولر. بويله برتجاوز عهدشكنانه ووحشيانه‌نك توالى ايلمسى بوزمحقق اولان نفرت وانفعال عالم اسلامك هرطرفده سرايت ايده‌جكدر . خطهٔ مصريه وبوتون شمالى آفريقادر حال بوندن دوچار تأثر اولمش وترقيات مدنيه وحسن آميزش ملل بو عصرلرجه كرى قاله‌جقدر . فرانسه طرفندن فاسك استملا كنه قارشى تبربه ايچين نه‌معذور كوستريلورسه كوستريلسين ايتاليا طرفندن تورکيايه قارشى وقوعبولان بوتجاوزاستيلاكارانه ايله اقوام جهانى برعرق ودين محاربه‌سنه تحريك وتشويق ايچين ميدانده ولو جزئى برمعذرت بوقدور .

ايتالياناك « تايمس » غزته‌سنده مومى‌اليه بحث اولان « شكايتلرى » بويله بر تشبث تجاوزكارانه‌يى اصلاحقلى كوسترميه‌جك درجه معناسزدر . بناءً عليه ، هنوز ايش ايشدن كچمه‌مش ايكن. اسماً خرستيان اولان برملتك طرفندن حقوق دوله وقوانين اخلاقيه وبين الملل

بشقه برشى يولامييه‌جقدى . ميخانيكى استعجال ايله بوفلاكت اويونجاغنى قالدرمق قوشدى. تا ماسه‌نك اورته يرنده دوريپوردى الى اوزاندى . قالديردى . او بر اليله التنى طوتمشدى. ايليق بر ايصلاقلق حس ايتدى الته باقدى قانلانمشدى . قان ؟.. سكرمى تهلكه‌لى وتخمين ايتديكى قدر اغير اولمايان بومبايى اوكنه قويدى . قادراتى ، تبه كورمك ايستيوردى . يواشجه سيچرايوردى . ايكنجى بر بزدها واردى بو بز قاندن قيپ قيرمزى ايدى . او بزى چوزدى . قومرال صاچلرى ميدانه چيقدى باقدى ، باقدى ، دقتله باقدى ....

وبردن اويله مدهش، اويله كسكين، اويله فجيع، اويله قورقونچ برنعره آتدى، كه اوجاغى باشنده‌كى بابا استويان صچرادى وكلبنه قوشدى زواللينك كوزلرى چرچوه‌سندن چيقمش قاريشيق صاچلرى ديم ديك اولمش، اوموزلرى كريلمش، ايكى اليله طوتدينى بر شيئه خشيه ودهشتله باقيوردى. دقت ايتدى . اوطوتديغى اوغلنك ، كوزل رقمال بوريسك وجودندن قوپارلمش كسيك وقانلى قفاسى ايدى...

عمر سيف الدين

يكى لسانله حكايه

بومبا

ـ على سهابكه ـ (كنج قلملر) دن

[اولكى كونكى نسخه‌دن مابعد وختام]

كوره‌ميه‌جكدى . كوزلرينى قاپادى و اتكلرينى قالديردى جالينان يولقايه آياقلرينى اويدورارق صيچرامغه باشلادى . حيدودلر جوشديلر، قاپودان دها شدت واشتياقايله جالمغه‌باشلادى، ديكرلرى برلرنده اوطورامييورلر ، بو بياض دولغون باجاقلره ، اونلرك انيشلرنده‌كى شهوتى جاذب محرك حركتلره باقارق بربرينك بوينه صاريليور. آنيشيور، قاقيشيورلردى. قالقديلر واچوفك يانه كيتديلر . قولاغنه برشى فيصيلدادىلر . راچوف :

— اولور اما ، وقت كچدى ! صباح اوليور. كيج قالدق و :

— آه، وقت اولسايدى :

ديبه متأسف اولدى. قالقديلر. تفنكلرينى اوموزلرينه كچيردىلر . سرخوشديلر. آديملرى بربرينه قاريشيوردى. راچوف :

— الله اصمارلادق بابا استويان ! ... ديدى. اختيار كوبلى صانكه أولمشدى .

هيچ جواب ويرمدى. ماغدا تكرار حيدودك اياقلرينه قاپاندى :

— آمان قپودان، بوريسى كوندر. ايشته هرشيئمزى الديكز. اكر اوكلمز ايسه آجلقدن واميدسزلكدن ثولورز. بزه آجى، بزه مرحمت ايت.

راچوف كولدى :

— مطلقا كله‌جك ، مطلقا . . . دها چابوق كلسنى ايستيورسه‌ك شو قانلى يناغندن بر پوصه ويره .

ماغدا هراسله كرى چكيلدى . حيدود تكرار قادينى طوتدى . زورله قانلى يناغى اوبدى . يالادى . ديشلرى چيقيورلردى . قيصه بويلى أسمر ، برابر كتيردكلرى سياه بزدن شيئ خاطرلاملى :

— قپودان ، ديدى ، بومبايى نه‌يا‌پاجغز؟

راچوف برآن دوشوندى. كرى دوندى؛

— ماغدابكا باق !

ديدى ماغدا ينه بر اعتسافه اوغرايه‌جق ظنيله تيتره‌دى . فقط بوسفر حيدودك نازك ومروتلى ايدى :

— شونى كوريپوره‌يسك ماغدا ؟

بو ايشته بربومبادر. اكرسز اذيت ايدوب پارايى وبرميه ايديكز. سزدن ينه زورله آلاجق بنالرك اره‌سنده كيديبورلر وبرشرقى سويليور-لردى . آه شمدى بوريس كله‌جكدى . كنج قادين آچلمغه باشلايان كيجه‌يه باقيور. كويده‌كى بوتون خروسلرك بربرينه جواب ويرر كبى ثوتدكارينى دوپوپوردى . قلبى شدتلى آتيور ، بوريسنى بكليوردى. اوزافلاشان حيدودلردن برى هايقيردى . بو مشئوم وموهوم بركابوس تهديدى كبدى :

— هى ماغدا ، دقت ايت، بومباك ياطلا-يه‌جق . كنج قادين قولاق قابارتدى. بوتهديد ، صانكه مجهول ووحشى اوچورومدن ، عدم بوشلقلرندن عكس ايديبور كبى تكرر ايتدى:

— هى ماغدا ، دقت ايت، بومباك ياطلا-يه‌جق خروسلرك عمومى ثوتوشلرى روزكارى سوندورمش ظن اولنه‌جقدى . اوزاقده صامانلقلرك اوستنده، يالانجى برفجر منور كوزلرينى آچيوردى . كنج قادين شعورسز بر تفكرله دوشوندى . بوحيدودلر هرشيئى ، عقله‌كله‌يه‌ن وحشتلرى ياپابيلير لردى . احتمال بو بومبايى، آتش المسى ايچون ثانيه‌لى طبياسنى تنظيم ايتمش اويله براقمشلردى . شمدى بردن ياطلايا جق وزواللى بوريسجكى كانجه بيقامش بر آله ، طانيلماز قانلى ات وكيك پارچه‌لرندن بشقه برشى يولامييه‌جقدى . ميخانيكى استعجال ايله بوفلاكت اويونجاغنى قالدرمق قوشدى. تا ماسه‌نك اورته يرنده دوريپوردى الى اوزاندى . قالديردى . او بر اليله التنى طوتمشدى. ايليق بر ايصلاقلق حس ايتدى الته باقدى قانلانمشدى . قان ؟.. سكرمى تهلكه‌لى وتخمين ايتديكى قدر اغير اولمايان بومبايى اوكنه قويدى . قادراتى ، تبه كورمك ايستيوردى . يواشجه سيچرايوردى . ايكنجى بر بزدها واردى بو بز قاندن قيپ قيرمزى ايدى . او بزى چوزدى . قومرال صاچلرى ميدانه چيقدى باقدى ، باقدى ، دقتله باقدى ....

وبردن اويله مدهش، اويله كسكين، اويله فجيع، اويله قورقونچ برنعره آتدى، كه اوجاغى باشنده‌كى بابا استويان صچرادى وكلبنه قوشدى زواللينك كوزلرى چرچوه‌سندن چيقمش قاريشيق صاچلرى ديم ديك اولمش، اوموزلرى كريلمش، ايكى اليله طوتدينى بر شيئه خشيه ودهشتله باقيوردى. دقت ايتدى . اوطوتديغى اوغلنك ، كوزل رقمال بوريسك وجودندن قوپارلمش كسيك وقانلى قفاسى ايدى...

عمر سيف الدين